

Verksamhetsberättelse

med årsredovisning 2018

Unionens utvecklingsarbete

Har resulterat i olika former av priser

Proaktivt fackförbund

Interaktion med medlemmar
i fysisk och digital form

664 464
Medlemsrekord!

UNIONEN

panjinfo

Kampanyo

Kampanyo

Kampanyo

Kampanyo

Informational panels with text, images, and charts, likely related to a health or social campaign. The panels are titled "Kampanyo" and feature various graphics and text blocks.

White display rack containing various brochures and pamphlets, organized in two rows. The brochures feature various images and text, including one with the word "PROTEKSI" and another with "KEMERDEHAAN".

Innehåll

Unionen är Sveriges största fackförbund med 664 464 medlemmar. Unionen finns alltid nära med kontor i 18 regioner, från Norrbotten i norr till Sydväst i söder. Bilden visar Unionens förbundskontor i Stockholm.

4 **Martin Linder**

5 **Therese Svanström**

ÅRSREDOVISNING 2018

6 **Förvaltningsberättelse**

20 **Resultaträkning**

21 **Balansräkning**

23 **Rapport över förändringar i koncernen och förbundens egna kapital**

24 **Kassaflödesanalys**

25 **Noter**

41 **Med framgång, trygghet och glädje**

42 **Revisionsberättelse till förbundsrådet i Unionen**

44 **Representation**

45 **Löner och arvoden**

46 **Förbundsstyrelsen**

47 **Unionens ledningsgrupp**

48 **Några vanliga organisationsförkortningar**

Unionen fortsätter att skapa trygghet och utveckling för medlemmarna. Genom vårt fackliga arbete bidrar vi till att ännu fler får en reallöneutveckling, möjlighet till omställning och en bra pension. Det skapar framtidstro och är helt centralt för att stärka demokratin och motverka populistiska rörelser.

förslag till förändringar i anställningskyddet. Sådana ändringar, som inte är överenskomna mellan parterna, är farliga eftersom det skulle påverka redan ingångna avtal.

Kollektivavtalsmodellen måste hela tiden försvaras och utvecklas. Hade vi

främlingsfientlighet, eftersom den i grunden för det mesta beror på en oro för den egna ekonomin, jobbet och framtiden. Så kan Unionen motverka framtidsoro och vara med och skapa framtidstro.

Vi på Unionen jobbar varje dag för ett hållbart arbetsliv. Vårt uppdrag är att förena och företräda medlemmarna samt tillvarata och främja deras fackliga, ekonomiska, sociala och yrkesmässiga intressen. Genom organiserat inflytande och kollektivavtal ska vi åstadkomma just detta. Det är vårt viktigaste bidrag till ett mer hållbart samhälle.

Men vi kan bara nå dit om vi är många medlemmar och förtroendevalda som engagerar oss och påverkar. Att den lokala fackliga organisationen fungerar bra är en förutsättning för det fackliga arbetet och för att Unionen som förbund ska nå framgång. Det är där vi kan göra den stora skillnaden i medlemmarnas vardag.

Martin Linder
Förbundsordförande
Unionen

» Vi bidrar till inkludering och ökar motståndskraften mot främlingsfientlighet. «

Partsmodellen är en garant för att vi ska hitta lösningar som svarar mot dagens och morgondagens behov. Det har vi visat under året där vi bland annat har arbetat tillsammans med regeringen för att införa förslaget om etableringsjobb, efter en modell utarbetad av parterna. Om det genomförs förenklas inträdet på arbetsmarknaden för nyanlända och för andra som har särskilt svårt att få ett arbete.

Unionen har markerat mot politikens inblandning i det som är parternas ansvar. Vi har varit aktiva i att hitta en lösning som kan ersätta det förslag till nya regler kring stridsåtgärder som en utredning lade fram i våras. Vi har argumenterat mot politikens intrång i lönebildningen och mot politiska

inte gjort det så ihärdigt och framgångsrikt genom åren hade vi inte kunnat fira Saltsjöbadsavtalets 80-årsdag i december.

Exemplen ovan visar vilken enorm möjlighet det ligger i att parterna enas om hur vi vill ha det på arbetsmarknaden. Men vi kan inte åstadkomma något av detta om vi försvagas som förbund eller inte lyckas sluta kollektivavtal. Därför känns det tryggt att konstatera att Unionen fortsätter växa. Det är tack vare vår styrka vi kan förbättra arbetslivet för Unionens medlemmar.

Det är inte bara bra för de anställda, utan också det svenska samhället. Genom att skapa trygghet på arbetsmarknaden bidrar vi till inkludering och till att öka motståndskraften mot

Strax innan sommarsemestrarna fick jag äran att bli kanslichef över detta imponerande förbund. Ett förbund som, i tider då många andra fackförbund minskat i medlemsantal, har visat att det går att växa. Unionen har fortsatt att öka medlemsantalet även under 2018. Vi ökade med över 15 000 medlemmar, ett riktigt fint resultat som jag är mycket stolt över.

Att vara en växande organisation är inget självändamål, utan en grundpelare för vår fackliga styrka. Två andra grundpelare är att ha starka förtroendevalda på arbetsplatserna och att vara representativa för tjänstemän i det privata arbetslivet. De frågorna har stått i fokus under året för att stärka förbundet och vår organisationsidé. Den styrkan behövs.

Under 2019 kommer Unionens styrka att sättas på prov. Det är ett år då vi bland annat går in i en ny avtalsrörelse och ett år då politikerna har öppnat upp för förändringar i arbetsrätten. Med vår fackliga kraft gör vi skillnad för väldigt många människor på arbetsplatser runt om i landet. Varje dag, hela året. Både när det krisar i livet och när våra medlemmar behöver hjälp att utvecklas och ta nya kliv i sitt arbetsliv och sin karriär. Ett riktigt fint kvitto på det arbete som hela organisationen gör var att

Unionen 2018 vann varumärkespriset "Evimetrix Swedish Brand Award" i kategorin Fackförbund, ett pris som baseras på medlemmarnas nöjdhets i kombination med kännedom.

Men vi lever i en föränderlig värld och utvecklingen går fort. Arbetslivet förändras och vi måste ständigt vara relevanta. Under året har vi därför satsat mycket på utvecklingsarbete, både kring medlemskapet och arbetslivet i stort. Det återspeglas bland annat i en helt ny webbplats och vårt arbete med plattformsekonomin.

Att arbeta för ett hållbart arbetsliv för våra medlemmar är vårt kärnområde. För mig är det självklart att vi även ska vara en förebild när det gäller vårt eget hållbarhetsarbete, både som arbetsgivare och avseende vår miljöpåverkan. Vi har ett pågående arbete att samla de olika delarna inom hållbarhetsrådet och samtidigt höja våra ambitioner för att ta det till nästa nivå.

Som arbetsgivare vill vi skapa förutsättningar för ett långsiktigt hållbart arbetsliv. För att Unionen ska vara framgångsrikt som förbund måste medarbetarna må bra på och av arbetet. Att trivas och lyckas i sin yrkesroll är därför en förutsättning för att Unionen ska vara det förbund vi

» Arbetslivet förändras och vi måste ständigt vara relevanta. «

vill vara. Våra högt ställda ambitioner som arbetsgivare har glädjande nog gett oss flera roliga utmärkelser 2018, de ska vi vårda och vara stolta över.

Min övertygelse och erfarenhet från arbetslivet är att bäst resultat når vi om alla delar synen att det är vi tillsammans som gör att organisationen når resultat. Och bäst resultat når vi också om vi tillsammans har kul på jobbet. Gladast vinner! Det har länge varit min devis.

Therese Svanström
Kanslichef
Unionen

Förvaltningsberättelse 2018

Org nr 802001-5759, Stockholm

Unionen är Sveriges största fackförbund för tjänstemän inom det privata näringslivet. Vi driver fackliga frågor och utvecklar villkoren för medlemmarna dels genom kollektivavtalen, dels genom påverkansarbetet på arbetsplatsen och i det politiska arbetet.

Unionen – förenar alla tjänstemän på arbetsplatsen

Förbundet bygger på vertikal organisering på arbetsplatsen. Det innebär att alla tjänstemän på arbetsplatsen kan vara med i Unionen, oavsett utbildning och befattning. Från projektledare och receptionister till butikschefer och revisorer. Idén bygger på att arbetsplatsgemenskapen är kärnan till inflytande och engagemang på företaget.

Stödet till medlemmarna ges i första hand av de nästan 30 000 förtroendevalda på arbetsplatserna. Dessutom erbjuds medlemmarna stöd från Unionens medarbetare både regionalt och nationellt. Det gäller allt från facklig rådgivning, förhandlingsstöd, juridiskt stöd till karriär-coachning och vägledning inför jobbsökan.

Partipolitiskt oberoende, inte vinstdrivande

Unionen är ett partipolitiskt oberoende förbund. Förbundet är inte vinstdrivande, utan strävar efter att använda varje krona på bästa möjliga sätt för förbundets medlemmar. Unionen bildades den 1 januari 2008 genom ett samgående av de två fackförbunden HTF och Sif och 2014 slogs Unionen samman med Farmaciförbundet. Unionen har sitt säte i Stockholm och har representation i hela landet, från Luleå i norr till Malmö i söder. Unionen är medlem i TCO.

FÖRBUNDET ANSVARAR FÖR ETT HUNDRATAL AVTALSOMRÅDEN DÄR DE TRE STÖRSTA ÄR

- Teknikarbetsgivarna (ca 73 000 medlemmar)
- Svensk Handel Tjänstemannaavtalet (ca 34 000 medlemmar)
- Almega IT-avtalet (ca 26 000 medlemmar)
- Minsta avtalsområdet Amapola Flyg AB (Kabin) omfattar två medlemmar

Unionens uppgift

Unionen har till uppgift att förena och företräda medlemmarna samt att tillvarata och främja deras fackliga, ekonomiska, sociala och yrkesmässiga intressen på alla nivåer.

Unionens vision

Tillsammans är vi i Unionen den ledande kraften som skapar framgång, trygghet och glädje i arbetslivet.

18

Regionstyrelser

Förbundsråd
130 st ledamöter

Branschdelegationer
13 st

Kongress
260 st ledamöter

Förbundsstyrelse
18 st** ledamöter

** Förbundsstyrelsen ska vara totalt 20 ledamöter, men eftersom två suppleanter slutade under kongressperioden bestod styrelsen per den 31 december 2018 av endast 18 ledamöter. Två ordinarie och två suppleanter är personalföreträdare.

664 464

Medlemmar

3 689

Arbetsplatsombud

2 665

Klubbar*

*En klubb kan omfatta flera arbetsplatser

Förbundets uppbyggnad

Medlemmar

Unionen är en idéburen medlemsorganisation som vid utgången av 2018 hade 664 464 medlemmar. Av dessa var 551 522 yrkesverksamma, däribland 9 680 egetmedlemmar (egenföretagare), 48 333 studentmedlemmar och 64 609 pensionärsmedlemmar.

Förtroendevalda

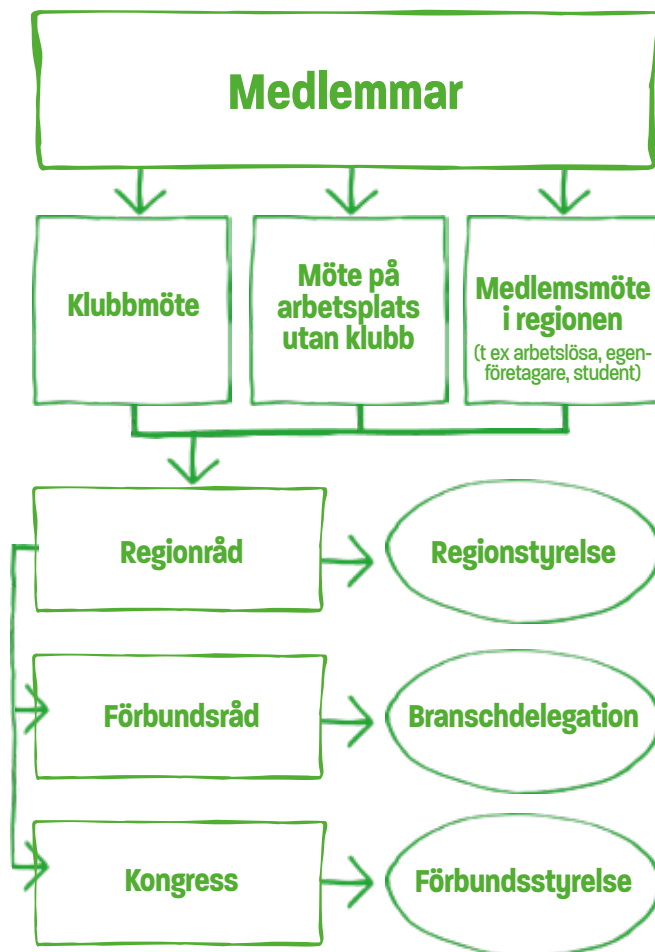
Per den sista december fanns det någon form av fackligt arbete, klubb eller arbetsplatsombud, på totalt 15 339 arbetsplatser. Totalt har 29 864 av medlemmarna ett förtroendeuppdrag på sin arbetsplats. 3 689 av dem är arbetsplatsombud och 7 458 är arbetsmiljöombud. I Unionen fanns vid årets slut 2 665 fackliga klubbar.

Demokratiska forum

Unionen är indelat i 18 regioner där varje region har sin styrelse. Varje region har ett regionråd som årligen väljer en regionstyrelse och revisorer samt representanter till förbundsrådet respektive kongressen. Förbundsrådet sammanträder varje år och kongressen vart fjärde år. Kongressen väljer förbundsstyrelse och revisorer.

Medarbetare

I Unionen (inklusive bolagen) fanns vid årsskiftet 1 079 medarbetare, av dessa arbetar 523 på de 18 regionerna och 538 på förbundskontoret.

Hållbarhetsrapport

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Unionen (802001-5759) valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorerna samtidigt som årsredovisningen.

Hållbarhetsrapporten finns tillgänglig på www.unionen.se/verksamhetsberattelse

Väsentliga händelser under 2018

1 januari 2018 fyllde Unionen 10 år. På bara tio år har alltså Unionen blivit en kraft att räkna med. Vi verkar för ett bättre och mer hållbart arbetsliv. Under detta decennium har Unionen tagit viktiga steg för att skapa framgång, trygghet och glädje i arbetslivet, för såväl medlemmar som alla andra tjänstemän i privat sektor.

Ökningen 2018

De yrkesverksamma medlemmarna, inklusive egenföretagarna, stod för över 80 procent av ökningen. De ökade med 12 677 medlemmar till 551 522.

Studenterna ökade med 1 927 medlemmar till 48 333.

Pensionärerna ökade med 721 medlemmar till 64 609.

Ökad facklig styrka

Fokus på högskoleutbildade

Unionen har en tydlig organisationsidé som utgår från arbetsplatsen. Vi organiserar alla tjänstemän på arbetsplatsen, oavsett utbildning och befattning, eftersom vi vill representera alla tjänstemän i det privata arbetslivet. Att vi har en hög organisationsgrad är avgörande för vår fackliga styrka, men det krävs också att vi är representativa. För att bli än mer representativa vill vi välkomna fler medlemmar med högskoleutbildning.

Genom ett långsiktigt utvecklingsarbete arbetar vi för att fler privatanställda tjänstemän med högskoleutbildning vill gå med i Unionen och ha oss som förstahandsalternativ vid val av fackförbund. Bland annat genom att utveckla Unionens image, erbjudande och politik så att vi blir mer attraktiva för målgruppen i högre utsträckning än tidigare. En viktig del är att vi framgångsrikt har värvat många medlemmar redan under studietiden till Unionen Student och sedan arbetat för att de vill uppdatera sitt medlemskap till yrkesverksamt. Under 2018 har andelen nya medlemmar med en längre högskoleutbildning ökat väsentligt.

Nytt medlemsrekord

– över 660 000 medlemmar

Unionen fortsätter att växa. Vid årsskiftet var vi totalt 664 464 medlemmar, en ökning med 15 325 medlemmar under 2018. Det innebär att vi fortfarande är Sveriges största fackförbund. Tack vare vår storlek kan vi påverka politiker och beslutsfattare. Vi får även gehör på arbetsplatserna med stärkta arbetsvillkor och bättre arbetsmiljö som följd.

Medlemsutvecklingen är resultatet av både många inträden och ett minskat antal utträden. Ungefär hälften av de yrkesverksamma medlemmarna som lämnar sitt medlemskap i Unionen gör det för att de inte kan vara medlemmar längre, främst för att de byter jobb och organisationsområde. Under 2018 har ett särskilt fokus

varit att minska utträden bland de personer som är kvar i vårt organisationsområde. Vi har kommit en bit på väg och särskilt under den senare delen av året har antalet utträden minskat, men det är ett långsiktigt och ständigt pågående arbete.

För att lyckas med medlemsvärningen krävs ett gemensamt arbete av hela förbundet. De många nya medlemmarna är ett resultat av framgångsrikt arbete i digitala kanaler i kombination med arbetsplatsbesök, uppringsverksamhet och det arbete som förtroendevalda gör varje dag på arbetsplatserna.

Många och starka förtroendevalda

I Unionen verkar nästan 30 000 förtroendevalda på medlemmarnas arbetsplatser. Lokala förtroendevalda är grundbulsten i förbundet, som varje dag skapar bättre och tryggare arbetsplatser för medlemmarna. Unionens framtid bottnar i trygga och kunniga förtroendevalda som har de allra bästa förutsättningarna att kunna agera i sina uppdrag.

Under året har ett stort arbete gjorts för att underlätta deras uppdrag på arbetsplatsen, som arbetsmiljöombud, arbetsplatsombud eller i en klubb. Vi erbjuder nu alla förtroendevalda introduktionssamtal i starten vid uppdraget samt ett årligt utvecklingssamtal med en ombudsman. På unionen.se har verktyg utvecklats för att ge digitalt stöd till lokalt förtroendevalda och tidningen "Hetluft" har moderniserats med fyra digitala utgåvor och två inspirationsmagasin varje år.

Den svenska modellen bygger på lokala och centrala parter som tillsammans kommer överens. Att ha en facklig klubb på arbetsplatsen är i dagsläget den bästa formella förutsättningen för att säkra medlemmarnas inflytande. Under 2018 minskade tyvärr antalet klubbar och en satsning för att vända denna trend påbörjades, både genom att behålla befintliga klubbar och bilda nya.

Aktiviteter under 2018

I februari uppmärksammade vi att Unionen fyllde tio år och passade på att prata medlemskap och framtidens arbetsliv. Under året har vi haft flera kampanjer på olika teman, bland annat nystart, löner och kompetensutveckling.

Just kompetensutveckling är en av Unionens hjärtefrågor som förbundet drev även under valrörelsen.

Som vanligt har vi också haft två Unionenveckor där förtroendevalda och anställda tillsammans kraftsamlat för att nå ut till potentiella medlemmar på arbetsplatserna.

Årets jobbhjältar uppmärksammades

Vid förbundsrådet i maj 2018 presenterades Årets Jobbhjältar – Årets Eldsjäl, Årets Uppstickare och Årets Nyttänkare som i sitt uppdrag som förtroendevald har gjort en extraordinär insats.

Utmärkelsen Årets Eldsjäl handlar om att göra ett dagligt fackligt arbete utöver det vanliga och gick i år till Ingela Permats, arbetsplatsombud på Åkerströms i Björbo. Årets Uppstickare ges till en person som är ny i rollen och på kort tid har nått framgång i en facklig fråga – juryns val föll på August Tapojärvi, klubbordförande på Radiotjänst. Årets Nyttänkare premierar nya arbetssätt, strategier och samarbeten som leder till utveckling och förbättring. Den här gången gick priset till klubben på Ving.

Förhandlingar och avtalstecknande för ett bättre arbetsliv

Förberedelser inför avtalsrörelsen 2020

Den avtalsperiod vi nu är inne i sträcker sig från 2017 till 2020 med det tredje året uppsägningsbart. Ingen part gjorde däremot någon uppsägning av det tredje året och det innebär bland annat att arbetet inför Avtal 2020 kunde fortsätta som planerat. Under 2018 lades grunden för insamlingsfasen då Unionens medlemmar har möjlighet att berätta vilka frågor som är viktigast att vi fokuserar på och driver i kommande avtalsrörelse.

Förutom planering av konferenser, enkäter till förtroendevalda och diskussionsunderlag har Unionen under 2018 utvecklat möjligheten att som medlem kunna tycka till direkt på unionen.se. Fokusområden för input och prioriteringar är lön, balans i arbetslivet, ett utvecklande arbetsliv samt jämställdhet och mångfald.

Principöverenskommelser om etableringsjobb

Ett arbete inleddes redan 2017 om etableringsjobb. Det är parternas förslag till anställning för att underlätta inträdet och etableringen på arbetsmarknaden för dem som idag står längst ifrån. Arbetet har fortlöpt under 2018 och förutom Teknikarbetsgivarna, som var först ut, har vi under 2018 tecknat principöverenskommelser som omfattar totalt 37 avtal. Grunden för etableringsjobben vilar på att det blir en trepartsuppgörelse mellan fackförbund, arbetsgivarorganisationer och staten. Den politiska situationen under hösten 2018 gjorde att arbetet avstannade.

Nytt avtal mellan PTK och Svenskt Näringsliv – TRR

Eftersom det finns ett kapitalöverskott i Trygghetsrådet (TRR) enades parterna om att det inte längre är rimligt att öka kapitalet ytterligare. Frågan om nedsatta avgifter uppkom och för oss som facklig part har det varit avgörande att en avgiftsnedsättning ska kopplas till att förbättra vissa villkor i omställningsavtalet. Efter förhandlingar under hösten 2018 har detta nu genomförts. Bland annat kommer generösa regler införas när det gäller möjligheten att stötta den som behöver längre studier för att få nytt arbete efter en uppsägning. En annan villkorsförbättring är att även tjänstemän som sagts upp på grund av sjukdom omfattas av rätten till TRRs omställningsstöd och av AGE (komplement till A-kassa för den som fyllt 40 år).

Förslag till förändrade konfliktregler

Under 2018 presenterades ett förslag av TCO, LO, SACO och Svenskt Näringsliv om förändrade konfliktregler. Bakgrunden till förslaget var den segdragna situationen med konflikter i Göteborgs Hamn som i sin tur ledde fram till ett politiskt tryck för ändrade konfliktregler och att en utredning tillsattes. Unionen har ett intresse av att hitta en lösning på den problematik som uppstått i Sveriges hamnar och vår grundinställning är att det är parterna som är bäst lämpade att sköta förhållandena på svensk arbetsmarknad. Genom att erkänna de problem som finns och komma med konstruktiva lösningar tar vi ansvar för den svenska partsmodellens fortlevnad.

Införlivning av plattformsföretagen i den svenska modellen

I plattformsekonomin, ibland kallad ”gig-ekonomin”, har digitala plattformar i form av webbplatser och appar en roll som förmedlare av arbete. Syftet med att använda plattformar är att underlätta för beställare och utförare av arbete att hitta varandra. Unionen bejakar framtiden och varken kan eller vill stoppa teknikutvecklingen. Med de nya företagen inom plattformsekonomin ser vi en risk att människor utnyttjas och det vill vi motverka genom att införliva plattformsföretag i den svenska modellen.

Unionen genomför varje år en Novusundersökning, Plattformbarometern. Undersökningen för 2018 visar bland annat att det är fortsatt få som livnär sig som plattformsutövarare på heltid, men antalet personer som tar uppdrag ökar. Under året har vi fortsatt arbetet med att teckna kollektivavtal med företagen som äger plattformarna och att utveckla relationer med aktörer i plattformsekonomin.

Unionen har också gjort en utredning av affärsmodeller och ratingsystem inom plattformsekonomin och en utredning om maskininlärning och artificiell intelligens. Den senare utgör en grund till framtida diskussioner kring dessa frågor.

Fler exempel på 2018 års avtalsfrågor

Svenskt Näringsliv valde att under 2018 säga upp avtalet med PTK om försäkringsinformation varpå förhandlingar inleddes och pågår. Försäkringsinformationen är en viktig och omfattande verksamhet och förhoppningsvis har vi ett nytt avtal på plats 2019. Under 2018 fördes

även förhandlingar mellan PTK och arbetsgivarföreningen KFO gällande pensions-, försäkrings- och omställningsfrågor. Förhandlingarna resulterade bland annat i överenskommelser om förändringar i pensionsavtalet som innebär att många av PTK-förbundens medlemmar får en förstärkt pension.

Trots att 2018 inte var ett avtalsrörelseår träffades ändå nya kollektivavtal på några avtalsområden och ett antal överenskommelser om ändringar i befintliga avtal gjordes. Bland annat har vi under året anpassat avtal på samtliga branschavtalsområden i två omgångar utifrån ändrade regler i socialförsäkringsbalken respektive sjuklönelagen.

2018 var även året då utfallet av införandet av flexpension i tjänstesektorn utvärderades. I februari stängdes möjligheten till att avstå flexpension och drygt 4 000 (cirka två procent) av de som omfattas av flexpension i tjänstesektorn valde att avstå premien.

» 2018 var även året då utfallet av införandet av flexpension i tjänstesektorn utvärderades. «

Framgångsrikt opinionsarbete

Lösningsorienterade opinionskampanjer

Unionen har etablerat sig som en stark aktör med stor påverkan i alla frågor kopplade till arbetslivet. Vi visar ofta att vi kan frågorna och har lösningarna som realiserar i praktiken. Kampanjerna har fått stort genomslag, ofta satt agendan för debatten och är också uppskattade av medlemmarna. Genom kampanjerna vill vi visa att vi förstår medlemmarnas vardag, att vi vet vilka problem de hanterar dagligen och att vi har förslag till lösningar. Våra opinionskampanjer bidrar därmed till nöjdare medlemmar och förtroendevalda.

Under året har vi arbetat för ett jämställt arbetsliv. Bland annat genom kampanjen "Öka jämställdhetstakten" vars syfte var att inspirera till en intensifiering av jämställdhetsarbetet. Den som valde att ta ställning för en ökad jämställdhetstakt fick ta del av en digital verktygslåda med checklistor, vägledningar och tips. Unionen har även drivit opinion kring behovet av ett föräldravänligt arbetsliv där valet mellan att vobba och vabba styrs av barnets behov, inte jobbets.

Under våren hade Unionen en stresskampanj under parollen Reclaim the break med budskapet att jobbstress är arbetsgivarens ansvar. Med hjälp av igenkänning fick vi upp återhämtning på dagordningen och kunde visa på konkreta lösningar för en bättre balans i arbetslivet. Kampanjen byggde bland annat på en Novusundersökning som resulterade i mycket medial uppmärksamhet och Unionen lyckades profilera sig som en expert på området. De regionala arbetsmiljöombuden spred checklistor och riktad information på arbetsplatserna. I samband med

Guldnappen, Guldstegen och Guldpengen

I 15 år har Unionen delat ut priset Guldnappen och i år växte priset till ett jämställdhetspris med tre kategorier: Guldnappen, Guldstegen och Guldpengen. De tre kategorierna speglar Unionens jämställdhetspolitik och utgår i stort sett från tre huvudspår – föräldravänligt arbetsliv, jämn könsfördelning och jämställda löner. Syftet är att premiера förändring och att företagen arbetar aktivt med frågorna.

Hygien- och hälsobolaget Essity fick pris för årets mest föräldravänliga arbetsplats, CGI Sverige AB blev årets mest karriärvänliga arbetsplats ur ett jämställdhetsperspektiv och Sensus Västra Sverige blev årets bästa arbetsplats gällande lönesättning ur ett jämställdhetsperspektiv. Alla medlemmar och förtroendevalda kunde också jämställdhetstesta sin arbetsplats via ett digitalt quiz som spreds i sociala medier.

Europeiska Arbetsmiljöveckan vecka 43 repriserade vi kampanjen.

Inför valrörelsen genomförde Unionen en kampanj på tema kompetensutveckling. Kampanjen byggde dels på en Novusundersökning, som visade att närmare hälften av landets privata tjänstemän behöver vidareutbildning som de inte räknar med att få via sin arbetsgivare, och dels på Unionens förslag på hur vi kan lösa delar av problemen genom att anpassa högskolan och studiemedelssystemet för yrkesverksamma. Kampanjen bidrog till att frågorna diskuterades i valrörelsen, men vi hade önskat större debatt kring frågan.

Makroekonomiska prognoser

Unionen är också en ekonomisk aktör i samhällsdebatten. Två gånger om året gör vi egna makroekonomiska prognoser som lanseras som konjunkturrapporter. I vårens konjunkturrapport fokuserade vi på att kvinnor i privat sektor riskerar att bli förlorarna vid nästa lågkonjunktur. I höstens konjunkturprognos var huvudbudskapet att det går fortsatt bra för svensk ekonomi, men att den ekonomiska tillväxten mattas av betydligt under 2019. Främst för att bostadsbyggandet minskar. Särskilt höstens konjunkturrapport fick mycket stort genomslag.

Engagemang vid externa evenemang

Under Almedalsveckan fokuserade vi främst våra insatser kring Framtidens arbetsliv, men belyste även jämställdhet och partsmodellen. Vi hade seminarier, runda-bords-samtal, halv-åtta-hos-mig-middagar, ett mingel samt digitala aktiviteter i sociala medier. En bok med titeln Släpp fram kraften lanserades under Almedalsveckan med tio goda exempel på lyckade projekt för att ta tillvara kompetensen hos nyanlända akademiker.

Under EuroPride 2018 lanserade Unionen boken Arbetsplatser i regnbågens alla färger, om framgångsrikt arbete med hbtq-inkludering. Vi hade fyra välbesökta seminarier och över tusen deltagare i paraden. Sedan 2011 har Unionen delat ut ett hbtq-pris under Prideveckan i Stockholm. 2018 fick IBM Sverige priset. Genom att dela ut detta pris vill vi lyfta goda och lärande exempel som kan inspirera andra att arbeta för ett inkluderande och öppet arbetsliv.

Unionens branscharbete

För att stärka Unionens ställning som branschaktör har fem branscher valts ut som särskilt strategiska. I dessa branscher sker politikutveckling mer frekvent och opinionsbildning kontinuerligt. Medlemmar får digitala nyhetsbrev där de kan följa utvecklingen inom sin bransch och läsa om hur Unionen arbetar för att förbättra den. Unionen Opinions branschsidor uppdateras kontinuerligt med nyheter och bloggar. Branschråd och branschkonferenser har genomförts för förtroendevalda och stödet till det regionala branscharbetet har förstärkts.

Unionens arbete på internationell arena

Globaliseringen ger möjlighet att påverka

Globaliseringen av näringslivet gör att förutsättningarna för det fackliga inflytandet förändras och samarbetet med fack i andra delar av världen och i våra internationella federationer blir allt viktigare. Unionen är en del av den internationella fackföreningsrörelsen och har under året fortsatt lyft sitt arbete gällande internationella fackliga biståndprojekt.

Fackliga organisationer i stora delar av världen arbetar under svåra förhållanden. Ett av många viktiga fackliga projekt handlar om att stärka ungas fackliga engagemang i de sköra demokratierna i Mellanöstern och Nordafrika. Under året har också arbetet tillsammans med Systembolaget och det globala avtalet gällande fackliga rättigheter i vinindustrin intensifierats med start i Sydafrika.

Fokus på jämställdhetsfrågor och hbtq

Unionen har varit fortsatt aktiv i de stora internationella medlemsfederationerna, med särskilt fokus på jämställdhetsfrågor. Under året var det också världskongress inom ITF (Internationella Transportarbetarefederationen) och förbundet drev framgångsrikt policyförändring gällande hbtq-frågor i den utsatta transportsektorn.

På Europanivå inom Eurocadres har även frågan om visseblåsare och anställdas skydd och rätt att reagera mot oegentligheter varit ett viktigt fokus.

Transnationella och globala avtal för ökad trygghet

Arbetsmarknadens EU-råd har bildats av parterna med utgångspunkt i den svenska modellen och förbundet har intensifierat sitt policyarbete gällande exempelvis arbetsvillkorsdirektivet. Frågan om transnationella kollektivavtal har också diskuterats i federationerna. I våra interna dialogmöten har vi fokuserat på vikten av att engagera sig inför valet till Europaparlamentet 2019. Starka nationalistiska och högerpopulistiska krafter är idag alltmer inflytelserika i stora delar av världen med värderingar som ligger långt ifrån våra fackliga och demokratiska värderingar.

Unionen har tillsammans med IndustriALL Global och Essity ett nytt globalt ramavtal. Det finns stora förhoppningar att detta avtal ska bidra till att göra skillnad hos de runt 48 000 anställda globalt. Flera utbildningar och träffar har genomförts om företagens globala ansvar. Unionen har via UNI Global anmält Ikea för brott mot arbetstagares rättigheter i flera länder, då företagets agerande i bland annat USA och Portugal enligt vår bedömning strider mot ILO:s kärnkonventioner. Unionen har fortsatt spelat en mycket aktiv roll i Global Deal, ett initiativ som nu flyttar från Sverige till OECD. När det gäller våra bilaterala relationer så har relationerna med det finska fackförbundet Pro fortsatt att stärkas och också manifesterats genom ett samarbetsavtal.

Ett ännu bättre medlemskap

Ett medlemskap i Unionen ger trygghet, utveckling och kraft att påverka sitt arbetsliv. Vi arbetar kontinuerligt med att se över och utveckla innehållet i medlemskapet. Under 2018 introducerade flera nyheter:

Kurser och aktiviteter

Utöver klubbarnas egna aktiviteter på arbetsplatserna har Unionen haft nästan 2 500 fysiska aktiviteter runt om i hela landet med nästan 47 000 deltagare, för såväl medlemmar som andra intresserade.

Vi har genomfört närmare 450 fackliga utbildningar med nästan 6 700 deltagare samt över 950 informationsträffar om pension och försäkring med över 22 500 deltagare. Vi har också haft aktiviteter riktade till flera olika målgrupper: En mängd aktiviteter på högskolor och universitet (ofta på jobbsökningstema), en landsomfattande chefsturné om att leda i en digitaliserad tillvaro, aktiviteter för egenföretagare och branschspecifika aktiviteter. Dessutom har vi en ökad satsning på webbutbildningar.

Utvidgat gästmedlemskap

Under 2018 beslutade förbundsstyrelsen att EU-medborgare som är utstationerade till att arbeta i Sverige nu är välkomna att bli gästmedlemmar i Unionen. Tidigare gällde bara gästmedlemskapet för personer från tredje land.

Ny webb med nya möjligheter

Med en helt ny design och modern teknik lanserades nya unionen.se den 21 maj. Sajten är framtagen för mobilen i första hand och förutom en tydligare och mer användarvänlig webb infördes nya funktioner som efterfrågats av medlemmar och förtroendevalda. I inloggat läge kan medlemmarna nu själva hantera sitt medlemskap på ett bättre sätt och stödet för förtroendevalda har fått flera nya funktioner för att underlätta i uppdraget. En tid innan den nya webben lanserades infördes möjligheten att logga in med Bank-ID.

Ökad tillgänglighet till rådgivningen

Under året har tillgängligheten till rådgivningen ökat markant samtidigt som både medlemmar och förtroendevalda generellt är fortsatt mycket nöjda med rådgivningen.

Sjukförsäkring

Vid årsskiftet tog Bliwa över ansvaret för medlemmarnas personförsäkringar. Då lanserades även en efterfrågad möjlighet att teckna en förmånlig sjukvårdsförsäkring.

Personlig lönecoachning

I slutet av 2017 lanserades den nya tjänsten Personlig lönecoachning som en pilot. Tjänsten var både välanvänd och uppskattad och permanentades därför under 2018.

Stöd för kvinnliga chefer

Unionen Chef inledde samarbete med nätverket Teknikkvinnor Chef för att ge kraft till kvinnliga chefer i tekniksektorn. En tidsbokad granskning av chefsavtal har startats.

Företagsekonomisk rådgivning

I februari lanserades Företagsekonomisk rådgivning för egenföretagarmedlemmar. Särskilt medlemmar utan revisor uppskattar stöttning i ekonomi- och skattefrågor.

Utveckling av vårt förbund

Förbundsråd med kompetensutveckling

2018 års förbundsråd ägde rum 28-29 maj på Djurönäsets kursgård utanför Stockholm. De knappt 150 ombuden lade tillsammans verksamhetsåret 2017 till handlingarna.

De behandlade motioner, gav förbundsstyrelsens ansvarsfrihet och valde ledamöter till delegation för förbundsövergripande frågor. De delade även ut priser till tre förtroendevalda som utmärkt sig extra. Förbundsrådets andra dag ägnades åt kompetensutveckling där deltagarna fick välja mellan ett antal seminarier, flertalet på tema demokrati ur olika perspektiv.

Projekt om demokratiutveckling

I juni beslutade förbundsstyrelsen att inleda ett projekt om demokratiutveckling, som förväntas pågå även in i nästa kongressperiod. Projektet går ut på att Unionen genom forskning, spaning och dialog ska söka kunskap och samsyn av de förutsättningar Unionen står inför. Vi ska stärka förbundets förmåga att utvecklas både i form, innehåll, kraft och riktning för att möta framtidens arbetsliv.

Utbildningar för att stärka förbundet

Förberedelserna inför Unionens kongress 2019 har pågått under året, både med att ta fram beslutsunderlag och att utbilda och förbereda kongressombuden. Under året har också samliga regionstyrelser fått ett gediget utbildningspaket.

Therese Svanström ny kanslichef

I juni tillträdde Therese Svanström som Unionens nya kanslichef. Therese var dessförinnan statssekreterare på socialdepartementet och har även en lång karriär bakom sig inom Vision. Under våren var Per-Erik Djärf tillförordnad kanslichef.

Viktigt arbete för att säkra medlemmarnas integritet

Unionen strävar efter en hög nivå av skydd för våra medlemmars och andra registrerades personuppgifter. I samband med att den nya dataskyddsförordningen GDPR trädde i kraft under året har ett stort arbete genomförts. Både gällande översyn och anpassningar till den nya förordningen samt informationsinsatser och utbildning till medarbetare och förtroendevalda.

Priser och utmärkelser 2018

Unionens utvecklingsarbete har även gett resultat i form av olika priser, nomineringar och andra utmärkelser under året. Vi vann varumärkespriset Evimetrix Swedish Brand Award i kategorin Fackförbund. Där är det svenska folket som korar landets starkaste varumärken. Priset baseras på Nöjd Kund Index (medlemmarnas nöjdhet) i kombination med kännedom vilket resulterar i varumärkets styrka. Vi fick också tredjepris i 100-wattaren, som mäter effekt, i kategorin långsiktigt varumärkesbyggande.

För fjärde året i rad återfinns Unionen på topp 100-listan över vilka arbetsgivare i Sverige som unga akademiker rankar som mest attraktiva, baserad på Academic Works årliga undersökning Young Professional Attraction Index.

Unionen 10 år

2018 fyllde Unionen 10 år. Med siffran 10 i fokus uppmärksammande vi jubileet – inte för firandets skull utan för att påminna oss om vad vi åstadkommit, varför vi bildades, och för att ta vår grundläggande idé om att förbättra villkoren tillsammans in i ett nytt århundrade.

Bland annat listade vi 10 saker i medlemskapet som framtidssäkrar arbetslivet och 10 förbättringar i medlemskapet. Våra 10-åringar, de medlemmar som varit med från start, uppmärksammandes och fick berätta om sitt medlemskap.

Vi sammanställde också några milstolpar som lett till vår framgång och de utmaningar vi haft i jubileumsboken 10 år med framgång, trygghet och glädje.

Förbundets verksamhet i siffror

Unionen är ett proaktivt fackförbund som interagerar med medlemmarna både fysiskt och digitalt. Vi möts på arbetsplatserna, på högskolor och universitet, under informationsträffar och utbildningar. Vi finns tillgängliga för personlig rådgivning via telefon och e-post. Dessutom når vi ut med viktig information genom tidningarna Kollega och Chef & Karriär.

10 000-tals förhandlingsärenden

Under 2018 har drygt 23 000 förhandlingsärenden registrerats vilket är något fler än föregående år. Därutöver har förbundets klubbar hanterat ett mycket större antal ärenden lokalt, utan att tjänster från förbundets anställda har behövt anlitas.

Vi har bland annat tecknat 415 nya hängavtal och täckningsgraden för medlemmar med kollektivavtal ligger på nästan 79 procent.

Vid 2018 års slut fanns 2 665 klubbar och 29 864 medlemmar med ett förtroendeuppdrag på sin arbetsplats. På 15 339 arbetsplatser fanns någon form av lokalt fackligt arbete.

Samtal med 100 000-tals medlemmar

Under året har det vid 434 tillfällen hållits facklig utbildning med närmare 6 700 deltagare. Totalt har vi haft nästan 2 500 tillfällen med aktiviteter med närmare 47 000 deltagare. Unionens medarbetare har under året genomfört nästan 15 900 arbetsplatsbesök. Rådgivningssektionen, som

hanterar facklig rådgivning till medlemmar och förtroendevalda samt medlemsadministrativ rådgivning, har hanterat lite drygt 255 800 samtal och besvarat nästan 145 000 e-post. Unionens medlems-tidning Kollega har under året publicerat åtta nummer med en upplaga på 637 400 exemplar. Chef & Karriär, medlems-tidningen med fokus på ledarskap, har under 2018 publicerat fyra nummer med en upplaga på 85 000 exemplar.

23 000+ förhandlingsärenden
2 500 aktiviteter med
47 000 deltagare
15 900 arbetsplatsbesök
255 800 rådgivningssamtal

Översikt

(avser förbundet om inget annat anges)

	2018	2017	2016	2015
Antal yrkesverksamma medlemmar inkl. egenföretagare	551 522	5 38 845	537 711	517 857
Medlemsintäkt, mkr	1 331	1 292	1 209	1 203
Övriga intäkter, mkr	50	48	45	50
Kostnad fackliga verksamheten, mkr	2 026	1 950	1 846	1 871
Fackliga verksamhetens resultat, mkr	-645	-610	-593	-618
Andel av kostnader för facklig verksamhet som finansieras via kapitalet exklusive beståndsöverlåtelse, kraftsamlingskampanj och konflikt	29%	31%	28%	33%
Andel av kostnader för facklig verksamhet som finansieras via kapitalet, totalt	32%	31%	32%	33%
Genomsnittlig avgift per medlem och månad	208	206	205	201
Genomsnittlig kostnad per medlem och månad (exklusive övriga intäkter)	299	297	279	293
Förvaltade tillgångars marknadsvärde i koncernen, mkr	23 370	25 066	23 239	21 583
Medelantal anställda, koncern – varav kvinnor	1 055 624	1 035 611	996 588	975 586

Förslag till disposition

Årets resultat	907 157 691
Balanserat resultat	-733 696 246
Totalt	173 461 445
Disponeras enligt följande:	
Avsättning till konfliktfond	504 780 855
Balanseras ny räkning	-331 319 410
Totalt	173 461 445

Koncernredovisningen

I koncernen ingår utöver den ideella föreningen Unionen, Unionen Egenföretagare Service AB, Unionen Medlemsförsäkring AB, Klara Norra Fastigheter AB, Tjänstemännens Utbildningshus AB och Fastighetsbolaget Västmannen AB.

Koncernens resultat

Medlemsintäkterna uppgick 2018 till 1 356 miljoner kronor, en ökning jämfört med föregående år om 41 miljoner kronor. Ökningen av intäkter är främst en följd av att koncernen har ökat medlemsantalet med 15 325 medlemmar under året. Koncernens kostnader för facklig verksamhet uppgår till 1 689 miljoner kronor, en ökning jämfört med föregående år om 46 miljoner kronor eller 2,8 %.

Den fackliga verksamhetens resultat visar på ett underskott -288 (-284) miljoner kronor. Efter tillägg för underskott i försäkringsrörelsen och överskott i fastighets- och kapitalförvaltningen redovisar koncernen ett överskott på 1 255 (1 162) miljoner kronor efter skatt.

Förbundets intäkter

Medlemsintäkterna uppgick 2018 till 1 331 miljoner kronor, en ökning jämfört med föregående år om 39 miljoner kronor.

Övriga intäkter på totalt 50 (48) miljoner kronor består bland annat av hyresintäkter, medel för försäkringsinformation från PTK och medel för arbetsmiljöutbildningar.

Förbundets kostnader

Förbundets kostnader för den fackliga verksamheten uppgår till 2 026 miljoner kronor, en ökning jämfört med föregående år om 76 miljoner kr eller 3,9 procent. Då förbundet växer i medlemsantal behövs också större personella resurser. Medelantal anställda har i koncernen ökat med 20 personer mellan åren.

Förbundets eget kapital

Förbundets egna kapital består av konfliktfond och det balanserade resultatet från tidigare år. Därutöver finns det medel i obeskattade reserver, periodiseringsfonder. Konfliktfonden uppgår till 9 487 (9 002) miljoner kronor (bokfört värde).

Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar överstiger det bokförda värdet med 8 752 (11 857) miljoner kronor. Sett ur ett konfliktfondsperspektiv finns ytterligare värde i obeskattade reserver och upparbetade överskott i dotterbolag. Förbundets finansiella ställning är betydligt starkare än vad som framträder i balansräkningen, till främjande av framtida medlemsnytta.

Placeringsverksamhet

Verkliga avkastningen under 2018 på förvaltad kapital i koncernen var -671 (2 672) miljoner kronor. Tillgångarnas totala avkastning blev -2,9 (11,6) procent. Den faktiska avkastningen på det egenförvaldade kapitalet var -645 (40) miljoner kronor lägre än om kapitalet förvaltats som använda jämförelseindex. Jämförelseindexen på aktier är

med återlagda utdelningar och de index som används är SIX index, STOXX Europe 600 index samt S&P 500 index USA. För räntebärande används jämförelseindexet OMRX total market index.

Marknadsvärdet av koncernens placeringstillgångar beräknas vid utgången av 2018 till 23 370 (25 066) miljoner kronor, varav övervärden uppgår till 3 268 (2 912) miljoner kronor för fastigheter och 5 484 (8 945) miljoner kronor för värdepapper.

Finansiella risker

Exponering och risker i kapitalförvaltningen begränsas genom de regler som är fastställda i placeringsinstruktionen för Unionens kapitalförvaltning. De viktigaste riskerna presenteras nedan.

Aktierisk

Med aktierisk avses hur avkastningen påverkas av förändringar i kurser på de aktier som ingår i portföljen jämfört med kurserna på aktiemarknaden i sin helhet.

Aktierisken regleras med regler för riskspridning genom begränsningsregler kring att placera i enskilda företag. Möjligheten att placera i utländska aktier regleras som en maximal andel av den totala aktieportföljen. Möjligheten att använda derivatinstrument i aktieförvaltningen är kraftigt begränsad. För placeringarna finns också etiska regler fastställda och portföljen screenas regelbundet i relation till de etiska reglerna. Aktierisken är den mest betydande risken i Unionens kapitalförvaltning.

Kreditrisk

Med kreditrisk menas risken att utfärdaren av ett skuldebrev eller banken inte kan fullgöra sina förpliktelser. I huvudsak kan den räntebärande portföljen placeras i skuldebrev utfärdade av svenska bostadsinstitut, av svenska staten eller skuldebrev som är garanterade av svenska staten. Till viss del kan placeringar även göras i skuldebrev utgivna av företag, kommuner eller landstingskommuner. Unionens kreditrisk bedöms vara låg.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken utgörs av risken att svårigheter uppkommer att disponera likvida medel för att möta Unionens finansiella behov. Särskilt viktigt skulle detta vara i händelse av arbetsmarknadskonflikt på Unionens organisationsområden. Kapitalförvaltningen ska därför beakta likviditetsaspekten. I huvudsak ska alla tillgångar vara möjliga att belåna enligt Bankföreningens normer, och avtal om belåning finns med bank. En väsentlig del av Unionens värdepappersportfölj ska vara placerad i svenska räntebärande värdepapper. Se not 17. Unionens totala portfölj innehåller till övervägande del börsnoterade aktier med god likviditet samt en stor andel räntebärande papper, varför likviditetsrisken är mycket låg.

Resultaträkning

(belopp i tkr)

	Not	KONCERN		FÖRBUND	
		2018	2017	2018	2017
Fackliga verksamhetens intäkter och kostnader					
Medlemsintäkt	2	1 356 388	1 315 143	1 331 217	1 291 719
Nettoomsättning	3	10 672	15 206	16 530	19 249
Bidrag		30 163	26 244	30 163	26 244
Övriga intäkter	4,26	3 612	2 635	3 612	2 635
Driftkostnader	5,6,7,8,9,26	-1 689 198	-1 643 293	-2 026 276	-1 950 043
Fackliga verksamhetens resultat		-288 363	-284 065	-644 754	-610 197
Försäkringsrörelsens intäkter och kostnader					
Premieintäkt	10	45 419	42 637	-	-
Övriga intäkter		608	500	-	-
Försäkringsersättningar		-326 262	-297 155	-	-
Driftkostnader	5,11	-10 510	-14 010	-	-
Försäkringsrörelsens tekniska resultat exkl kapitalavkastning		-290 745	-268 028		
Fastighetsförvaltningens intäkter och kostnader					
Hyresintäkter	7	112 674	61 560	-	-
Övriga intäkter		11 940	3 626	-	-
Driftkostnader	5,9,12,13	-80 921	-96 062	-	-
Fastighetsförvaltningens resultat		43 693	-30 876		
Rörelseresultat från fackliga verksamheten, försäkringsrörelsen samt fastighetsförvaltningen		-535 415	-582 969	-644 754	-610 197
Finansiella intäkter och kostnader					
Resultat från andelar i intresseföretag		-6 908	-925	-6 908	-925
Resultat värdepapper	14	2 163 210	2 184 522	2 165 774	2 187 732
Ränteintäkter		108 166	53 812	107 251	51 558
Räntekostnader		-1 228	-710	-1 490	-596
Summa Finansiella intäkter och kostnader		2 263 240	2 236 699	2 264 627	2 237 769
Summa resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1 727 825	1 653 730	1 619 873	1 627 572
Bokslutsdispositioner					
Förändring periodiseringsfond	27	-	-	-321 000	-468 297
Erhållna/lämnade koncernbidrag		-	-	-14 444	32 284
Resultat före skatt		1 727 825	1 653 730	1 284 429	1 191 560
Skatt på årets resultat	15	-473 195	-492 188	-377 271	-390 471
Årets resultat		1 254 630	1 161 542	907 158	801 089

Balansräkning

(belopp i tkr)

		KONCERN		FÖRBUND	
	Not	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	12	685 176	578 658	-	-
Pågående nyanläggningar	12	8 786	213 860	-	-
Inventarier, verktyg och installationer	9	302 484	175 236	50 951	61 074
		996 446	967 754	50 951	61 074
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	28	-	-	47 058	47 058
Långfristiga fordringar koncernföretag	29	-	-	280 130	402 780
Andelar i intresseföretag	16	9 443	10 600	9 443	10 600
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	10 349 378	9 756 817	10 219 120	9 534 880
Uppskjuten skattefordran	23	30 262	-	30 262	-
Andra långfristiga fordringar	18	34	39	34	39
		10 389 117	9 767 456	10 586 047	9 995 357
Summa anläggningstillgångar		11 385 563	10 735 210	10 636 998	10 056 431
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		3 333	10 105	3 334	4 379
Skattefordringar		284	2 742	-	-
Fordringar hos koncernföretag		-	-	12 504	11 478
Övriga fordringar		13 965	79 406	9 927	24 067
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	94 625	75 027	89 742	70 338
Fordran medlemsavgifter		14 876	14 102	11 103	9 174
Summa kortfristiga fordringar		127 083	181 382	126 610	119 436
Kortfristiga placeringar	20	3 297 373	2 587 853	3 011 553	2 409 364
Kassa och bank		217 445	233 668	108 239	142 448
Summa omsättningstillgångar		3 641 901	3 002 903	3 246 402	2 671 248
SUMMA TILLGÅNGAR		15 027 464	13 738 113	13 883 400	12 727 679

Balansräkning

(belopp i tkr)

		KONCERN		FÖRBUND	
	Not	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Konfliktfond		9 486 792	9 001 693	9 486 792	9 001 693
Balanserat resultat		-	-	-733 696	-1 049 685
Annat eget kapital inklusive årets resultat		3 852 723	3 083 191	907 158	801 088
Summa eget kapital		13 339 515	12 084 884	9 660 254	8 753 096
Obeskattade reserver					
Periodiseringsfonder	30	-	-	2 833 900	2 512 900
Summa obeskattade reserver				2 833 900	2 512 900
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	42 344	53 826	42 344	53 826
Övriga avsättningar	22	253 012	277 458	39 359	74 359
Uppskjuten skatteskuld	23	888 567	792 842	-	-
Summa avsättningar		1 183 923	1 124 126	81 703	128 185
Långfristiga skulder					
Skulder till koncernföretag		-	-	827 131	833 131
Övriga långfristiga skulder	24	12 277	11 026	-	-
Summa långfristiga skulder		12 277	11 026	827 131	833 131
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		84 824	118 607	76 929	90 138
Skulder till koncernföretag		-	-	45 913	47 444
Skatteskulder		54 486	71 074	51 257	70 841
Övriga skulder		32 388	32 814	20 929	20 753
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	320 051	295 582	285 384	271 191
Summa kortfristiga skulder		491 749	518 077	480 412	500 367
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		15 027 464	13 738 113	13 883 400	12 727 679

Rapport över förändringar i koncernens egna kapital

(belopp i tkr)

	Konfliktfond	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa
Ingående balans 2017-01-01	8 849 692	2 073 651	10 923 343
Disposition av föregående års resultat	152 001	-152 001	
Summa	9 001 693	1 921 650	10 923 343

Årets resultat		1 161 542	1 161 542
Utgående balans 2017-12-31	9 001 693	3 083 192	12 084 885

	Konfliktfond	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa
Ingående balans 2018-01-01	9 001 693	3 083 192	12 084 885
Disposition av föregående års resultat	485 099	-485 099	
Summa	9 486 792	2 598 093	12 084 885

Årets resultat		1 254 630	1 254 630
Utgående balans 2018-12-31	9 486 792	3 852 723	13 339 515

Rapport över förändringar i förbundets egna kapital

(belopp i tkr)

	Konfliktfond	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa
Ingående balans 2017-01-01	8 849 692	-897 684	7 952 008
Disposition av föregående års resultat	152 001	-152 001	
Summa	9 001 693	-1 049 685	7 952 008

Årets resultat		801 088	801 088
Utgående balans 2017-12-31	9 001 693	-248 597	8 753 096

	Konfliktfond	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa
Ingående balans 2018-01-01	9 001 693	-248 597	8 753 096
Disposition av föregående års resultat	485 099	-485 099	
Summa	9 486 792	-733 696	8 753 096

Årets resultat		907 158	907 158
Utgående balans 2018-12-31	9 486 792	173 462	9 660 254

Kassaflödesanalys

(belopp i tkr)

	KONCERN		FÖRBUND	
	2018	2017	2018	2017
Rörelseresultat från fackliga verksamheten, försäkringsrörelsen samt fastighetsförvaltningen	-535 415	-582 969	-644 754	-610 196
Justering för ej kassaflödespåverkande poster				
Avskrivningar, nedskrivningar, avyttringar och utrangeringar	60 109	72 964	26 661	18 519
Förändring avsättningar	-35 928	-45 082	-46 482	-42 346
Tidigare aktiverade utgifter	3 433	-	-	-
Justering finansiell leasing	-4 648	-4 179	-	-
	-512 449	-559 266	-664 575	-634 023
Erhållen ränta	-8	971	356	1 230
Erlagd ränta	-990	-538	-1 490	-596
Betald inkomstskatt	-421 862	-199 883	-427 117	-197 705
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-935 309	-758 716	-1 092 826	-831 094
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital				
Ökning (-)/Minskning (+) av fordringar	52 410	-74 363	10 513	-26 265
Ökning (+)/Minskning (-) av skulder	-8 780	64 298	1 834	49 930
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-891 679	-768 781	-1 080 479	-807 429
Kassaflöde från investeringsverksamheten				
Investeringar i materiella tillgångar	-63 366	-259 788	-9 592	-45 036
Sålda materiella tillgångar	-	247	-	247
Förändring långfristiga fordringar/skulder	5	978	100 005	-219 300
Förändringar i långfristiga värdepappersinnehav	-5 116 625	-3 781 639	-5 058 295	-3 607 502
Förvärv av intressebolag	-5 752	-5 752	-5 752	-5 752
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar	4 967 339	6 468 268	4 693 003	6 039 773
Förändring kortfristiga placeringar	378 853	-2 229 995	613 081	-1 929 932
Erhållna utdelningar	624 620	557 126	624 612	557 119
Erhållen ränta investeringsverksamheten	90 382	29 387	89 208	28 808
Kassaflöde från investeringsverksamheten	875 456	778 832	1 046 270	818 425
Årets kassaflöde	-16 223	10 051	-34 209	10 996
Likvida medel vid årets början	233 668	223 617	142 448	131 452
Likvida medel vid årets slut	217 445	233 668	108 239	142 448

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper Belopp i tkr om inget annat anges.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernredovisningen omfattar moderföreningen samt dess dotterföretag. Med dotterföretag avses de företag i vilka moderföreningen, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. I normalfallet avser detta företag där moderföreningen innehar mer än 50% av rösterna.

I koncernredovisningen ingår dotterföretagen från den dagen koncernen erhåller bestämmande inflytande tills den dag det inte längre föreligger.

Dotterföretagens redovisningsprinciper överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper i övrigt. I koncernredovisningen faller koncernföretagens bokslutsdispositioner bort och ingår i det redovisade resultatet efter avdrag för uppskjuten skatt. Detta innebär att koncernföretagens obeskattade reserver i koncernens balansräkning fördelas mellan uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsintäkter

Medlemsintäkter omfattar intäkter för medlemskap i Unionen. Intäkten tas när medlemmen avsieras och medlemsavgifter intäktsförs den tidsperiod avgiften avser.

Nettoomsättning

Som nettoomsättning redovisas Unionens aktiviteter i form av näringsverksamhet vilken enligt BFN klassificeras som nettoomsättning.

Bidrag

Intäkter i form av bidrag intäktsförs när villkoren för bidraget är uppfyllda.

Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Om bidraget avser en bestämd tidsperiod periodiseras bidraget över denna period.

Premieintäkter

Som premieintäkter redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring som inbetalats eller kan tillgodoföras försäkringsbolaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Hysesintäkter

Hysesintäkter redovisas linjärt över hyresavtalets löptid.

Kostnadsredovisning

Driftskostnader

Som driftskostnader redovisas samtliga kostnader avseende den löpande driften.

Värderingsprinciper mm

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Koncernens ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester, betald frånvaro, bonus och ersättningar efter avslutad anställning (pensioner). Redovisning sker i takt med intjänandet. Ersättningar till anställda efter avslutad anställning avser avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser, vare sig legala eller informella, att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda pensionsplaner.

I koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen. Koncernens övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Omräkning av poster i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Skatt

Unionens fackliga verksamhet är ideell och bedrivs med syftet att tillvarata medlemmarnas intressen. Denna verksamhet är därmed skattebefriad.

Unionens skattepliktiga verksamhet utgörs av kapitalförvaltningen samt Unionens Medlemstidning. De övriga koncernbolagen bedriver skattepliktig verksamhet.

Unionen och koncernen tillämpar BFNAR 2012:1 inkomstskatter. Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Skatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära

skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen.

I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att med föra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Leasing

I förbundet redovisas samtliga leasingavtal som operationell leasing. Leasingavgiften kostnadsförs över löptiden med utgångspunkt från utnyttjandet. I enlighet med K3 redovisas koncernen finansiella leasingavtal som anläggningstillgång. De avtal som klassificeras som finansiell leasing utgörs av leasing av personbilar i Unionen.

Redovisningen som finansiell leasing innebär att anskaffningsvärden redovisas som materiell anläggningstillgång. Den leasade tillgången skrivs av över nyttjandeperioden (leasingperioden). Åtagandet till leasgivaren för kontraktperioden redovisas som kortfristig skuld till den del som förfaller inom ett år och långfristig skuld till den del som förfaller till senare än ett år.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Immateriella tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar kostnadsförs vart efter de uppkommer.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

I samband med fastighetsförvärv bedöms om fastigheten väntas ge upphov till framtida kostnader för rivning och återställande av platsen. I sådana fall görs en avsättning och anskaffningsvärdet ökas med samma belopp.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övriga intäkter respektive Driftskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Avskrivningarna redovisas som en egen post i resultaträkningen. Fastigheternas mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Har en materiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ned till detta värde om det kan antas att värdenedgången är bestående.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Kontorsfastigheter	
Stomme	50-100 år
Fasad, yttertak och fönster	40-60 år
Installationer	10-40 år
Inre ytskikt	10-20 år
Byggnadsinventarier	5-20 år

Bostadsfastigheter	
Stomme	70 år
Fasad, yttertak, fönster	55 år
Installationer	20 år
Övriga materiella anläggningstillgångar	
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datorer	3 år

Finansiella tillgångar och skulder

Aktier och andelar

Investeringar i värdepapper bedöms som en långfristig placering och värderas till anskaffningsvärde. Alla marknadsnoterade värdepapper portföljvärderas, vilket innebär att alla placeringar ses som ett gemensamt innehav. Nedskrivning sker när portföljens marknadsvärde understiger det bokförda värdet avseende noterade värdepapper. För onoterade värdepapper sker nedskrivning av enskilda innehav vid bestående värdenedgång. Unionen tillämpar inte säkringsredovisning avseende derivatinstrument som innehas.

Obligationer

Obligationer värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kortfristiga placeringar

Räntebärande placeringar har värderats till upplupet anskaffningsvärde.

Avsättningar

Unionen redovisar som avsättningar kostnader för avtalspensioner, avgångsvederlag och medel reserverade för att utbetalas till Unionens Studiestipendiestiftelser. Avsättningar för pensioner och avgångsvederlag redovisas som kostnad när avtal är ingånget eller en ömsesidig förväntan har skapats hos båda parter. I koncernen tillkommer avsättningar för oreglerade skador i inkomstförsäkringsbolaget Medlemsförsäkringar och uppskjuten skatteskuld. Avsättning för oreglerade skador ska täcka de förväntade kostnaderna för ej slutreglerade skador inklusive de skador som inträffat men ännu inte anmälts till bolaget. Avsättningen inkluderar förväntad framtida kostnadsökning plus samtliga kostnader för skadereglering. Avsättning för oreglerade skador beräknas kollektivt. Som underlag används antal rapporterade skador per kvartal och skadeår och erfarenhet av medelskada. Som uppskjuten skatteskuld redovisas latent skatt på obeskattade reserver samt latent skatt för temporära skillnader mellan bokförda och skattemässiga värden.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i dotterbolaget Unionen Medlemsförsäkring AB i enlighet med lagbe-gränsad IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. En källa för bedömningar och osäkerheter är värdet på de åtaganden som ligger i de försäkringskontrakt som bolaget har tecknat. En annan källa till bedömningar och osäkerhet är värderingen av finansiella tillgångar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. I koncernen i övrigt finns inte några väsentliga poster som baseras på uppskattningar och bedömningar.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden dvs den utgår från organisationens resultat. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden.

Koncernuppgifter

Unionen äger samtliga aktier i Unionens Egenföretagare Service AB org nr 556550-0302, Klara Norra Fastigheter AB, org nr 556237-5146 och Unionen Medlemsförsäkring AB, org nr 516401-6791. Klara Norra Fastigheter AB äger samtliga aktier i Tjänstemännens Utbildningshus AB, org nr 556458-0990 och Fastighetsbolaget Västmannen AB, org nr 556943-7246.

Andelar i intressebolag

Koncernens innehav av andelar i ett företag som inte är dotterföretag men där koncernen utövar ett betydande men inte bestämmande inflytande klassificeras som innehav av andelar i intressebolag.

Intresseföretag föreligger då koncernen innehar mer än 20% men mindre än 50% av rösterna i den juridiska personen. Intressebolagen saknar syfte att bereda aktieägare vinst och därmed tas inte resultatandel och kapitalandel upp i koncernredovisningen.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Andelar i koncernföretag

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar.

Not 2 Medlemsintäkter

	2018		2017	
	Antal	Avgift	Antal	Avgift
Yrkesverksamma medlemmar	541 842	50-225/mån	529 260	50-225/mån
Egenföretagare -Unionen	9 680	125/mån	9 585	125/mån
-Serviceavg	9 680	250/mån	9 585	250/mån
Studerande (inkl TRIA)	48 333	100/utbildning	46 406	100/utbildning
Pensionär	64 609	100/år	63 888	100/år
Totala medlemsintäkter förbundet		1 331 217		1 291 719
Totala koncern		1 356 388		1 315 143

Not 3 Nettoomsättning

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Hysesintäkter	1 187	249	1 187	249
Försäljning av tjänster	7 085	11 725	12 713	15 660
Annonsintäkter	2 400	3 232	2 630	3 340
	10 672	15 206	16 530	19 249

Not 4 Övriga intäkter

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Skadeståndersättning	92	285	92	285
Domstolsintäkter	2 046	2 228	2 046	2 228
Övriga intäkter	1 474	122	1 474	122
	3 612	2 635	3 612	2 635

Not 5 Anställda, lönekostnader och arvoden till styrelsen

Medelantal anställda	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Män	431	424	421	414
Kvinnor	624	611	617	607
Totalt	1 055	1 035	1 038	1 021
Könsfördelning styrelse och ledning				
Män	16	16	7	7
Kvinnor	12	10	8	6
Totalt	28	26	15	13
Kanslichef, VD dotterbolag				
Män	3	3	-	-
Kvinnor	1	1	1	1
Totalt	4	4	1	1
Förbundets ledningsgrupp				
Män	-	-	4	4
Kvinnor	-	-	6	4
Totalt			10	8
Löner, arvoden och sociala kostnader				
Förbundsordförande, styrelse	4 847	4 746	4 745	4 614
Kanslichef, VD dotterbolag	3 424	5 683	909	3 721
Förbundets ledningsgrupp	9 995	8 354	10 536	8 354
Övriga anställda	574 584	555 049	566 826	548 805
Summa	592 850	573 832	583 016	565 494
Sociala kostnader	388 587	317 321	382 626	313 403
varav betalda pensionskostnader	197 058	123 050	194 181	121 732

I lönekostnaderna ingår skattepliktiga traktamenten och bilersättningar.

Pensionskostnader för kanslichef och styrelse uppgår till 1 876 tkr (1 837 tkr) under året. Under året har utbetalningar för avtalspensioner på 11 560 tkr (18 120 tkr) förts mot tidigare reserveringar. I löner, arvoden och sociala kostnader ingår 6 033 tkr (7 031 tkr) avseende ersättning till förbundsordförande och förbundsstyrelsen som i resultaträkningen redovisas som verksamhetskostnad.

Under året har en beståndsoverlåtelse skett från SPP till Alecta för pensionspremier avseende tidigare perioder inom ramen för ITP. Kostnaden för överlåtelsen uppgick till 63 645 tkr (inklusive löneskatt), utfallet ingår i pensionskostnaden ovan.

Specifikation av utbetalda löner, andra ersättningar och sociala kostnader styrelse och kanslichef:	2018	2017
Förbundsordförande		
Löner och andra ersättningar	1 456	1 412
Pensionspremier ITP avtal	512	499
Sociala kostnader	457	444
Totalt	2 425	2 355
1:e och 2:e vice ordförande		
Löner och andra ersättningar	2 187	2 140
Pensionspremier	935	900
Sociala kostnader	688	672
Totalt	3 810	3 712
Kanslichef		
Löner och andra ersättningar	1 450	3 721
Pensionspremier	429	438
Sociala kostnader	456	1 168
Totalt	2 335	5 327

forts. Not 5 Anställda, lönekostnader, och arvoden till styrelsen

Löner och arvoden till ordföranden och övriga ledamöter beslutas av kongressen, ersättning till kanslichef beslutas av presidiegruppen.

Villkor kanslichef och förbundsordförande

Nuvarande kanslichef tillträde 2018-06-15, förra årets ersättning inkluderar ett avgångsvederlag för föregående kanslichef. För kanslichefen finns avtal om ett avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner vid frånträdande av befattningen. För förbundsordförande finns avtal om ett avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner vid frånträdande av befattningen.

Not 6 Driftskostnader

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Personalkostnader	-957 390	-868 786	-957 320	-870 445
Baskostnader	-170 602	-160 714	-216 011	-179 936
Verksamhetskostnader:				
En starkare kraft	-133 352	-161 388	-133 352	-161 388
Ett bättre medlemskap	-95 691	-83 499	-401 719	-390 383
Ett bättre arbetsliv och bättre arbetsmarknad	-118 396	-153 565	-118 396	-153 565
En utvecklande organisation	-213 767	-215 341	-199 477	-194 327
	-1 689 198	-1 643 293	-2 026 275	-1 950 044

Not 7 Leasingavtal

Operationell leasing - leasegivare

Framtida minimileasingavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal.

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Förfaller till betalning inom 1 år	110 265	103 823	-	-
Förfaller till betalning inom 2-5 år	281 565	301 906	-	-
Förfaller till betalning senare än 5 år	9 667	55 338	-	-
Under perioden intäktsförda leasingavgifter	112 674	61 560		

Erhållna leasingavgifter avser hyreskontrakt i koncernens fastighetsbolag. Inga leasingavtal redovisas som finansiella leasingavtal.

Operationell leasing - leasetagare

Framtida minimileasingavgifter som kommer att erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal.

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Förfaller till betalning inom 1 år	35 427	30 206	90 384	82 860
Förfaller till betalning inom 2-5 år	65 831	54 935	273 705	247 529
Förfaller till betalning senare än 5 år	-	4 605	245 719	209 968
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	35 693	43 608	84 837	67 338

Erlagda leasingavgifter avser till huvuddelen hyra av lokaler och skrivare. I förbundet inkluderar uppgifterna även operationell leasing av personalbilar som i koncernen redovisas som finansiell leasing. Inga väsentliga leasingavtal har ingåtts under året.

Finansiella leasingavtal - leasetagare

	Koncern	
	2018	2017
Tillgångar från finansiella leasingavtal ingår i balansräkningen enligt nedan:		
Inventarier, verktyg och installationer	17 112	16 821
Förfaller till betalning inom 1 år	5 813	6 773
Förfaller till betalning inom 2-5 år	11 299	10 048
Förfaller till betalning senare än 5 år	-	-

Inga väsentliga leasingavtal har ingåtts under året.

Not 8 Arvode till revisorer

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Ersättning till revisorer				
Ernst & Young AB				
Revisionsuppdrag	-1 791	-1 712	-1 338	-1 266
Övriga tjänster	-668	-665	-265	-320

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer

Akkumulerade anskaffningsvärden	2018	2017	2018	2017
Vid årets början	231 270	169 586	102 127	135 282
Nyanskaffningar	17 823	59 346	9 592	45 034
Avyttringar och utrangeringar	-6 817	-94 281	-845	-78 189
Justering finansiell leasing	-	4 231	-	-
Omklassificeringar	149 706	92 388	-	-
	391 982	231 270	110 874	102 127

Akkumulerade avskrivningar enligt plan	2018	2017	2018	2017
Vid årets början	-56 034	-118 378	-41 053	-101 401
Avyttringar och utrangeringar	3 579	87 821	184	76 984
Justering finansiell leasing	-27	-1 378	-	-
Årets avskrivning	-37 016	-24 099	-19 054	-16 636
	-89 498	-56 034	-59 923	-41 053

Planenligt restvärde vid årets slut **302 484** **175 236** **50 951** **61 074**

Inventarier som innehas under finansiella leasingavtal ingår med följande belopp

Anskaffningsvärde	23 137	21 804
Akkumulerade avskrivningar	-6 025	-4 983

I enlighet med K3 redovisas i koncernen finansiella leasingavtal som anläggningstillgång. De avtal som klassificeras som finansiell leasing utgörs av leasing av personbilar. I förbundet redovisas samtliga leasingavtal som operationell leasing. Leasingavgifterna kostnadsförs i förbundet över löptiden med utgångspunkt från utnyttjandet. Under övriga kort- respektive långfristiga skulder i koncernen har beaktats framtida betalningar avseende finansiell leasing.

Not 10 Premieintäkter

	Koncern	
	2018	2017
Direkt försäkring, Sverige	359 110	357 421
Premieinkomsten avser försäkringsavtal tecknade i Sverige		
Varav ingår i medlemsavgifter	-306 028	-306 884
Premie för avgiven återförsäkring		
Premie för hela avtalsperioden	-7 663	-7 900
Förändring av skuld för återförsäkringspremie		
Totala premieintäkter	45 419	42 637

Not 11 Driftskostnader Försäkringsrörelsen

	Koncern	
	2018	2017
Totala driftskostnader i resultaträkningen fördelas enligt följande:		
Kapitalförvaltningskostnader	-87	-85
Administrationskostnader försäkring	-10 423	-14 616
	-10 510	-14 701

Koncernens försäkringsbolag saknar försäljningskostnader som har ett direkt samband med tecknande av försäkringsavtal, då Unionens medlemmar som är anslutna till en a-kassa kollektivt är anslutna till försäkringsbolaget.

	2018	2017
Totala driftskostnader		
Personal	-2 228	-1 743
Kostnader för system, drift och förvaltning	-5 157	-9 374
Lokalkostnad	-7	-1
Övriga kostnader	-3 118	-3 583
	-10 510	-14 701

Personalkostnader avseende skaderegleringen redovisas under posten Försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Not 12 Byggnader och mark

	Koncern	
	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	481 523	506 129
Årets aktiveringar	1 464	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-55 069
Omklassificeringar	120 540	30 463
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	603 527	481 523
Ingående avskrivningar	-76 827	-90 228
Avyttringar och utrangeringar	.	19 797
Årets avskrivningar	-10 080	-6 396
Utgående ackumulerade avskrivningar	-86 907	-76 827
Ingående uppskrivningar	173 962	179 278
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-5 406	-5 316
Utgående ackumulerade uppskrivningar	168 556	173 962
Planenligt restvärde vid årets slut	685 176	578 658
Pågående nyanläggningar		
Vid årets början	213 860	99 889
Under året nedlagda kostnader	56 921	212 252
Under året genomförda omklassificeringar	-261 995	-98 281
Redovisat värde vid årets slut	8 786	213 860
Taxeringsvärden		
Taxeringsvärde byggnader	1 048 000	541 000
Taxeringsvärde mark	649 462	601 462
Marknadsvärden		
Marknadsvärde förvaltningsfastigheter	3 953 000	3 491 000

Fastigheterna värderades vid årsskiftet 2018/2019 respektive 2017/2018 av extern oberoende värderingsman.

Not 13 Driftskostnader Fastighetsförvaltning

	Koncern	
	2018	2017
Drifts- och förvaltningskostnader	-8 269	-8 710
Underhållskostnader	-5 335	-9 575
Fastighetsskatt	-15 592	-10 041
Övriga externa kostnader	-18 060	-14 026
Personalkostnader	-3 462	-3 272
Avskrivning av materiella anläggningstillgångar	-30 203	-15 258
Förlust vid avyttring av inventarier	-	-35 180
	-80 921	-96 062

Not 14 Resultat värdepapper

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Utdelningar	624 620	557 126	624 612	557 119
Realisationsvinster	1 756 070	1 647 749	1 756 070	1 647 749
Realisationsförluster	-235 418	-41 988	-232 846	-38 770
Värdereglering onoterat innehav	18 672	21 635	18 672	21 634
Övriga finansiella anläggningstillgångar	-697	-	-697	-
Nedskrivning kortfristiga placeringar	-37	-	-37	-
Resultat värdepapper	2 163 210	2 184 522	2 165 774	2 187 732

Med värdereglering avses förändring i resultatandel från kommanditbolag.

Not 15 Skatt på årets resultat

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Redovisat resultat före skatt	1 727 825	1 653 730	1 284 428	1 191 559
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (22%)	-380 122	-363 821	-282 574	-262 143
Justeringar				
Återläggning av underskott i den skattebefriade fackliga verksamheten	288 363	284 065	644 754	610 196
Återläggning av koncerninternt resultat som är skattepliktig	351 664	326 954	-	-
Redovisat resultat före skatt i skattepliktig verksamhet	2 367 852	2 264 749	1 929 182	1 801 755
Skatt enligt aktuell skattesats (22%)	-520 927	-498 245	-424 420	-396 386
Skatteeffekt avdragsgilla kostnader kapitalförvaltning	4 147	5 325	4 147	5 325
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond samt investeringsfond	-2 718	-2 233	-2 718	-2 233
Skatt hänförlig till korrigeringar tidigare år	4 720	2 470	4 720	2 470
Ej skattepliktiga rearesultat	15 479	7 469	15 479	7 469
Justering skattepliktiga ränteintäkter	-5 371	-8 107	-5 371	-8 107
Skatteeffekt av uppskjuten skatt räntebärande	30 262	-	30 262	-
Övriga poster	1 213	1 133	630	991
Skatt på årets resultat	-473 195	-492 188	-377 271	-390 471
Genomsnittlig effektiv skattesats	20,0%	21,7%	19,6%	21,7%

Not 16 Andelar i intresseföretag

Direkt ägda	Bokfört värde	Antal andelar
Collectum AB	20	200
Futurion AB	9 423	403
	9 443	603

Intressebolagen saknar syfte att bereda aktieägare vinst och därmed tas inte resultatandel och kapitalandel upp i koncernredovisningen.

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	11 525	5 772	11 525	5 772
Årets tillskott	5 752	5 752	5 752	5 752
Ingående nedskrivningar	-924	-	-924	-
Årets nedskrivningar	-6 910	-924	-6 910	-924
Utgående redovisat värde	9 443	10 600	9 443	10 600

Aktieinnehavet om 403 aktier i Futurion AB (tidigare under namnet TCO Tankesmedja) erhöles som en gåva 2015. Det bokförda värdet på 9 423 tkr avser inbetalt aktieägartillskott under 2016 – 2018 samt nedskrivning.

Not 17 Andelar och andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	9 756 817	9 194 932	9 534 880	9 055 951
Inköp av andelar	5 233 234	3 846 106	5 167 232	3 664 942
Försäljning av andelar	-1 564 543	-1 485 279	-1 562 864	-1 435 018
Värderegleringar	-116 607	-64 467	-108 937	-57 440
Omklassificeringar	-2 959 253	-1 734 475	-2 811 190	-1 693 555
Redovisat värde vid årets slut	10 349 378	9 756 817	10 219 121	9 534 880

Specifikation av andelar och andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncern 2018		Förbund 2018	
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Börsnoterade svenska aktier	4 773 346	9 543 624	4 773 346	9 543 624
Börsnoterade utländska aktier	2 785 532	3 007 367	2 785 532	3 007 367
Fondandelar	123 123	623 595	132 123	623 595
Aktier ej börsnoterade	96 964	96 964	96 964	96 964
Ideella placeringar	2 460	2 460	2 460	2 460
Obligationer	2 558 953	2 559 197	2 428 696	2 428 874
	10 340 378	15 833 207	10 219 121	15 702 884

	Koncern 2017		Förbund 2017	
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Börsnoterade svenska aktier	4 106 220	10 647 003	4 106 220	10 647 003
Börsnoterade utländska aktier	2 475 558	4 178 546	2 475 559	4 178 546
Fondandelar	135 857	826 363	135 857	826 363
Aktier ej börsnoterade	93 114	93 114	93 114	93 114
Ideella placeringar	2 467	2 467	2 467	2 467
Obligationer	2 943 601	2 948 805	2 721 663	2 726 397
	9 756 817	18 696 298	9 534 880	18 473 890

Med värdereglering avses värdetförändring avseende onoterade innehav samt upplupet anskaffningsvärde obligationer.

Not 18 Andra långfristiga fordringar				
	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Vid årets början	39	39	39	39
Reglerade fordringar	-5	-	-5	-
	34	39	34	39

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Upplupna ränteintäkter	69 147	51 355	65 406	47 719
Upplupna bidrag	8 592	7 279	8 592	7 279
Förutbetalad lokalhyra	5 557	5 130	5 557	5 130
Övriga poster	11 329	11 263	10 187	10 210
	94 625	75 027	89 742	70 338

Not 20 Kortfristiga placeringar				
	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Statsskuldväxlar, certifikat	337 850	853 378	200 363	715 810
Obligationer	2 959 523	1 734 475	2 811 190	1 693 554
	3 297 373	2 587 853	3 011 553	2 409 364

	Koncern 2018		Förbund 2018	
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Statsskuldväxlar, Certifikat	337 850	337 733	200 363	200 363
Obligationer	2 959 523	2 959 549	2 811 190	2 811 013
	3 297 373	3 297 282	3 011 553	3 011 376

Not 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Ingående avsättning	53 826	56 172	53 826	56 172
Ianspråktagandet under året	-30 115	-29 762	-30 115	-29 762
Omklassificering	-6 835	-	-6 835	-
Avsatt under året	25 468	27 416	25 468	27 416
Utgående avsättning	42 344	53 826	42 344	53 826

Posterna avser avsättningar till pensioner samt avgångsvederlag och liknande förmåner

Not 22 Övriga avsättningar				
	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Ingående avsättning	277 458	320 194	74 359	114 359
Ianspråktagandet under året	-220 942	-230 751	-35 000	-40 000
Avsatt under året	196 496	188 015	-	-
Utgående avsättning	253 012	277 458	39 359	74 359

Posterna avser avsättningar till Unionens studiestipendiestiftelse samt avsättningar för oreglerade skador avseende försäkringsrörelsen. Unionens förbundsstyrelse har beslutat om en ny beloppsram för förbundets studiestöd. Beloppsramen faställdes till 65 miljoner kronor och sträcker sig över åren 2019 och 2020.

Not 23 Uppskjuten skatt

	Koncern	
	2018	2017
Uppskjuten skatteskuld på skillnaden mellan det bokförda värdet på fastigheterna och det skattemässiga värdet	19 782	3 431
Uppskjuten skatteskuld avseende obeskattade reserver	868 785	789 411
	888 567	792 842
	2018	2017
Uppskjuten skattefordran på skillnaden mellan det bokförda värdet på räntebärande papper och det skattemässiga värdet	30 262	-
	30 262	-

Not 24 Långfristiga skulder

	Koncern	
	2018	2017
Förfaller mellan 1 och 5 år efter balansdagen		
Skulder avseende finansiella leasingavtal	12 277	11 026
	12 277	11 026

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Förutbetalda hyror	25 851	15 662	-	-
Semesterlöneskuld	188 932	179 953	185 621	179 953
Övriga upplupna personalkostnader	88 445	81 339	87 590	77 902
Övriga poster	16 823	18 628	12 174	13 337
	320 051	295 582	285 385	271 192

Not 26 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	Förbund	
	2018	2017
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag inom koncernen	34,05%	31,16%
Andel av årets totala försäljning som skett från andra företag inom koncernen	0,43%	0,32%

Not 27 Förändring av periodiseringsfond

	Förbund	
	2018	2017
Periodiseringsfond, årets avsättning	-615 500	-580 000
Periodiseringsfond, årets återföring	294 500	111 703
	-321 000	-468 297

Not 28 Andelar i koncernföretag

	Förbund	
	2018	2017
Vid årets början	47 058	47 058
Årets förändring	-	-
	47 058	47 058

Specifikation av innehav av aktier och andelar i koncernföretag

Dotterföretag/Org nr	Andel i %	Bokfört värde 2018	Resultat	Eget kapital	Antal andelar
Klara Norra Fastigheter AB, Org nr 556237-5146	100	358	65 036	585 392	1 000
Unionen Egenföretagare Service AB, Org nr 556550-0302	100	100	-415	23 869	100
Unionen Medlemsförsäkring AB, Org nr 516401-6791	100	46 600	4 607	46 904	46 600
		47 058			

Samtliga bolag har säte i Stockholm.

Not 29 Långfristiga fordringar koncernbolag

	Förbund	
	2018	2017
Vid årets början	402 780	183 480
Nyupptagna lån	10 000	219 300
Reglerade fordringar	-132 650	-
	280 130	402 780

Not 30 Obeskattade reserver

	Förbund	
	2018	2017
Periodiseringsfonder		
* Avsatt vid taxering 2013		294 500
* Avsatt vid taxering 2014	441 000	441 000
* Avsatt vid taxering 2015	484 000	484 000
* Avsatt vid taxering 2016	448 400	448 400
* Avsatt vid taxering 2017	265 000	265 000
* Avsatt vid taxering 2018	580 000	580 000
* Avsatt vid taxering 2019	615 500	
	2 833 900	2 512 900

Av obeskattade reserver utgör 606 455 tkr (552 838 tkr) uppskjuten skatt.

Not 31 Ställda säkerheter

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Ställda säkerheter				
Ställda panter till förmån för försäkringstagare	458 270	438 421	Inga	Inga

Not 32 Eventualförpliktelser

	Koncern		Förbund	
	2018	2017	2018	2017
Eventualförpliktelser				
Kvarstående åtaganden onoterade värdepapper	9 506	26 446	9 506	26 446
	9 506	26 446	9 506	26 446

Kvarstående åtagande i onoterade värdepapper avser Unionens åtaganden att under olika givna perioder investera i företag som Unionen är delägare i, dvs beloppen är kända, men inte när i tid utflöden kommer att ske.

Not 33 Disposition av årets resultat

Förbundsstyrelsen föreslår följande resultatdisposition:

Årets resultat	907 157 691
Balanserat resultat	-733 696 246
Totalt	173 461 445

Disponeras enligt följande:

Avsättning till konfliktfond	504 780 855
Balanseras i ny räkning	-331 319 410
Totalt	173 461 445

Not 34 Väsentliga händelser efter balansdagens slut

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagens slut.

Not 35 Specifikation av kapitalplaceringar i Unionen Koncern per 2018-12-31

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Svenska räntebärande värdepapper

Värdepapper	Antal/ Nominellt Belopp	Upplupet anskaffningsvärde tkr
Statsskuldväxel 20190220	100 000 000	100 116
Statsskuldväxel 20190619	237 000 000	237 771
Landshypotek Bank AB 16/190115	35 000 000	35 003
Lundbergs obl 101 12/190320	42 000 000	42 300
NB Hypotek 5530 13/190619	284 000 000	287 221
Svenska Cellulosa AB 14/190402	37 000 000	37 178
Scania CV 16/190405	100 000 000	100 129
Scania CV17/191011	6 000 000	6 019
SCBC 140 13/190918	304 000 000	312 569
SEB Bolån 572 13/190619	360 000 000	365 623
Statsobl 1052 07/190312	571 000 000	576 684
Statshypotek 1582 13/190918	315 000 000	321 144
Swedbank obl 188 11/190619	180 000 000	183 411
Telenor ASA 14/190319	147 000 000	147 779
Vasakronan lån 459 14/190415	33 000 000	33 228
Vasakronan obl 509 16/191018	200 000 000	200 000
Vasakronan obl 521 17/190516	146 000 000	146 079
Vasakronan obl 530 17/191010	65 000 000	65 070
Wiliihem obl 105 15/190211	100 000 000	100 087
Summa räntebärande värdepapper		3 297 411

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Svenska aktier

Värdepapper	Antal/Nominellt Belopp	Anskaffningsvärde tkr	Marknadsvärde tkr
RÅVAROR			
GRUV OCH METALLER			
Gränges AB	1 700 000	142 339	136 850
SKOG			
Stora Enso Oyj	3 477 750	155 925	359 599
INDUSTRI			
BYGG OCH ANLÄGGNINGSRELATERAT			
Bonava AB B	1 096 899	27 881	125 266
Lindab International AB	1 237 458	70 964	78 579
NCC AB B	2 062 593	314 194	284 225
FORDON OCH MASKINER			
Saab AB B	1 172 776	154 092	360 980
Saab AB BTA	348 194	78 344	106 338
Volvo AB A	1 186 400	63 992	137 860
Volvo AB B	5 770 142	484 125	669 048
ÖVRIG INDUSTRI			
I-Tech AB	375 000	7 688	24 750
I-Tech AB accepterat erbjudande lock-up	75 000	1 838	4 950
Consilium AB B	77 014	3 395	3 843

KONSUMENTVAROR

Hennes & Mauritz AB B	2 725 000	240 323	343 405
MQ Holding AB	1 100 000	17 635	11 110

SÄLLANKÖPSVAROR

Autoliv Inc SDB	286 861	169 988	180 665
Byggmax Group	2 000 000	88 533	64 000
Electrolux AB B	2 480 000	248 225	464 008
Fernnordic Machines AB	500 000	65 286	63 600
New WaveGroup AB	2 653 000	129 852	125 752

HÄLSOVÅRD**LÄKEMEDEL**

Astra Zeneca PLC	225 000	71 487	151 583
------------------	---------	--------	---------

BIOTEKNIK

Alligator Bioscience AB	1 140 886	43 706	25 099
Bioarctic AB B	1 763 000	72 505	144 566
Infant Bacterial Therapeutics AB	207 196	19 684	29 318
Medivir AB B	600 000	33 780	14 370
Vicore Pharma Holding AB	1 038 990	15 426	16 624
Vicore Pharma Holding AB BTA	400 000	6 800	6 400
Xspray Pharma AB	520 000	36 067	36 608

FINANS**BANK & FÖRSÄKRING**

Nordea Bank AB	7 206 160	475 894	537 435
SEB AB A	8 162 037	115 072	702 751
Swedbank AB A	6 617 250	266 513	1 308 561
Svenska Handelsbanken AB B	630 000	6 250	63 756

INVESTMENT- OCH FÖRVALTNINGSBOLAG

Investor AB A	360 000	12 418	136 080
Investor AB B	1 560 012	59 442	585 941
Kinnevik AB B	2 810 812	41 664	600 671

IT**IT OCH INTERNETKONSULTER**

Know It AB	199 396	10 703	30 627
Prevas AB	300 000	4 432	5 325
Proact IT Group AB	192 057	15 926	31 382

PROGRAMVARA

Netent AB B	2 000 000	88 536	73 100
Edgware AB	600 000	8 873	7 320

TELEKOMMUNIKATION**TELE OCH DATAKOMMUNIKATION**

Ericsson AB B	12 430 000	450 633	968 546
---------------	------------	---------	---------

TELEOPERATÖRER

Telia Company AB	9 606 618	368 556	403 286
Modern Tmes Group AB	133 848	41 894	39 217

TJÄNSTER**TJÄNSTER**

Studsvik AB	152 709	5 639	5 849
Securitas AB B	522 887	36 827	74 381

Summa Svenska aktier**4 773 346****9 543 624**

Utländska aktier**Värdepapper**

Antal/Nominellt Belopp

Anskaffningsvärde tkr

Marknadsvärde tkr

RÅVAROR

SKOG

Metsä Board Corp B	2 582 763	48 483	134 254
--------------------	-----------	--------	---------

KRAFT

Enel Ente Nazionale per L'energia	5 426 600	195 537	277 892
-----------------------------------	-----------	---------	---------

INDUSTRI

BYGG OCH ANLÄGGNINGSRELATERAT

Caverion OYJ	2 364 424	97 381	122 185
--------------	-----------	--------	---------

Cramo OYJ	1 315 000	149 690	199 190
-----------	-----------	---------	---------

Heidelberg Cement AG	265 000	159 884	143 614
----------------------	---------	---------	---------

Heijmans NV	800 000	59 470	64 976
-------------	---------	--------	--------

FORDON OCH MASKINER

Renault	506 000	299 034	280 232
---------	---------	---------	---------

Daimler AG	580 600	307 849	270 618
------------	---------	---------	---------

KONSUMENTVAROR

SÄLLANKÖPSVAROR

Ceconomy AG	3 300 000	207 549	105 401
-------------	-----------	---------	---------

DAGLIVAROR

Distribuidora Internacional De Alimenta	5 000 000	93 723	23 427
---	-----------	--------	--------

FINANS

BANK & FÖRSÄKRING

Banque Nationale de Paris	708 500	270 818	283 946
---------------------------	---------	---------	---------

Caixabank SA	4 160 344	94 521	133 641
--------------	-----------	--------	---------

Credit Agricole SA	4 164 800	238 990	398 730
--------------------	-----------	---------	---------

Unicredit SPA	2 628 300	313 920	264 010
---------------	-----------	---------	---------

Telefonica SA	3 500 000	248 683	260 782
---------------	-----------	---------	---------

ÖVRIGT

EUR/SEK termin 191114			44 469
-----------------------	--	--	--------

Summa Utländska aktier		2 785 532	3 007 367
-------------------------------	--	------------------	------------------

Fondandelar**Värdepapper**

Antal/Nominellt Belopp

Anskaffningsvärde tkr

Marknadsvärde tkr

SEB Asienfond Ex Japan Lux	688 055	24 568	62 169
----------------------------	---------	--------	--------

SEB Asienfond Ex Japan	6 920 353	86 027	136 632
------------------------	-----------	--------	---------

Balkanfonden	435 508	7 042	6 210
--------------	---------	-------	-------

Russian Prosperity Fund	200 000	14 476	418 584
-------------------------	---------	--------	---------

Övriga fondandelar		10	
--------------------	--	----	--

Summa Fondandelar		132 123	623 595
--------------------------	--	----------------	----------------

Räntebärande värdepapper	Antal/ Nominellt Belopp	Upplupet anskaffningsvärde tkr	Marknads- värde tkr
NB Hypotek 5521 05/200617	212 000 000	222 278	222 357
NB Hypotek 5531 15/220408	83 000 000	84 899	84 802
NB Hypotek 5532 15/210519	82 000 000	84 385	84 169
Rikshem AB obl 17/200825	20 000 000	20 061	20 011
Rikshem AB obl 122 15/201118	38 000 000	38 899	38 682
Scania CV 180430/200915	110 000 000	109 902	109 317
Scania CV 16/210906	100 000 000	101 380	100 652
SCBC 141 14/200616	74 000 000	76 170	76 262
SCBC 142 15/210317	115 000 000	117 210	117 305
SCBC 143 16/220615	7 000 000	7 212	7 208
SEB Bolån 573 14/200617	315 500 000	320 415	320 820
SEB Bolån 574 15/211215	172 000 000	176 653	178 285
Stockholm Exergi Holding obl nr 105 15/220518	40 000 000	41 195	41 025
Statshypotek 1583 10/200617	184 000 000	195 450	195 671
Statshypotek 1584 13/210317	143 000 000	147 872	147 473
Swedbank obl 180 08/200512	171 000 000	185 412	185 450
Swedbank obl 189 14/201216	110 000 000	111 813	112 061
Swedbank obl 190 14/210915	30 000 000	30 578	30 645
Swedbank obl 191 15/220615	212 000 000	216 621	216 422
Vasakronan obl 490 15/201110	57 000 000	58 260	58 058
Vasakronan obl 519 17/200316	40 000 000	40 140	40 061
Willhem obl 103 15/200127	32 000 000	32 313	32 232
Willhem obl 108 16/210609	138 000 000	140 532	140 228
Summa Räntebärande värdepapper		2 559 650	2 559 196

	Antal/Nominellt Belopp	Bokfört värde tkr
Verdane Capital VI KB	185 165	4 234
Verdane Capital VII KB	287 716	36 636
Verdane Capital VIII KB	286 700	32 157
Verdane Capital IX AB	10 620	20 532
Beactica AB	12 245	3 405
Energobytt OJSC	738 577	-
North Western Energy Man CO pref	6 600 000	-
Summa Övriga värdepapper		96 964

Ideella placeringar	Antal/Nominellt Belopp	Bokfört värde tkr
Värdepapper		
Investa Foretagsskapital AB	25 000	2 000
Kreditgarantiförening Övre Norrland ek för	600	400
Riva del Sole	3 200	-
TCO Bergendal kurs/ konferens ek för	81	-
Övriga onoterade aktier		60
Summa Ideella placeringar		2 460

Med framgång, trygghet och glädje i arbetslivet

Unionen fortsätter att visa en tydlig ökning av medlemsantalet, ökat fackligt engagemang på arbetsplatserna och ständig utveckling i verksamheten. Förbundsstyrelsen vill rikta ett varmt tack till alla förtroendevalda och anställda för engagerade insatser under året i syfte att erbjuda Sveriges bästa fackliga medlemskap som bidrar till framgång, trygghet och glädje i arbetslivet.

Stockholm den 15 april 2019

Martin Linder

Gun Karlsson

Helena Ahrén

Peter Hellberg

Mikael Hansson

Björn Ekblom

Marina Åman

Stefan Carlsson

Theres Sysimetsä

Martin Johansson

Hans Lindau

Ulf Olsson

Ulrika Johansson

Victoria Kirchhoff

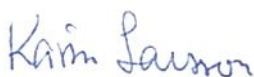

Kristina Fanberg

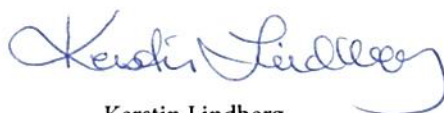
Vår revisionsberättelse har avgivits den 26/4-2019

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor
EY

Karin Larsson
Förtroendevald revisor

Kerstin Lindberg
Förtroendevald revisor

Peter Gjuraj
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till förbundsrådet i Unionen, org.nr 802001-5759

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för räkenskapsåret 2018. Förbundets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 6–41 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderförbundets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för förbundet och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt De förtroendevalda revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelsen (men innefattar inte årsredovisningen, koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att förbundet inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ansvarig för mina uttalanden.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets och koncernens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Unionen för räkenskapsåret 2018.

Vi tillstyrker att Förbundsrådet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisors bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den

26/4 - 2019

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor
EY

Karin Larsson
Förtroendevald revisor

Kerstin Lindberg
Förtroendevald revisor

Peter Gjuraj
Förtroendevald revisor

Representation

Nationella Organisationer

AI Pension, Arkitekter & Ingenjörer

Styrelse Hans Norin, vice ordförande

Alecta

Styrelse Cecilia Fahlberg Philgren, vice ordförande
Martin Linder, ledamot
Magnus von Koch, ledamot
Hanna Bisell, ledamot

Collectum

Styrelse Niklas Hjert, vice ordförande
Martin Wästfelt, suppleant

PP Pension

Styrelse Leif Nicklagård, ledamot
Martin Wästfelt, ledamot

PRI pensionsgaranti

Styrelse Hans Norin, ledamot
Martin Wästfelt, ledamot

PRI Ideell förening

Styrelse Martin Wästfelt, ledamot
Hans Norin, ledamot

PTK

Styrelse Martin Linder, ordförande
Marina Åman, ledamot
Peter Hellberg, 1:e suppleant för Martin Linder
Leif Nicklagård, 2:e suppleant för Martin Linder
Martin Wästfelt, 1:e suppleant för Marina Åman
Nicola Hillstierna, 2:e suppleant för Marina Åman

TCO

Styrelse Peter Hellberg, vice ordförande
Martin Linder, ledamot
Therese Svanström, 1:e suppleant för Peter Hellberg
Magnus Kjellsson, 2:e suppleant för Peter Hellberg
Marina Åman, 1:e suppleant för Martin Linder
Leif Nicklagård, 2:e suppleant för Martin Linder

Internationella Organisationer

UNI

Exekutivkommitté Peter Hellberg, ledamot
Marina Åman, 1:e suppleant

UNI Europa

Exekutivkommitté Peter Hellberg, ledamot
Marina Åman, 1:e suppleant
Gun Karlsson, 2:e suppleant

Arbetsutskott Peter Hellberg, ledamot

UNI-Europa Professionals & Managers (P&M)

Marina Åman, ledamot

UNI-Europa Women's Committee

Gun Karlsson, ledamot
Marina Åman, suppleant

UNI Global Women's Committee

Victoria Kirchhoff, ledamot

UNI ICTS

Styrelse Peter Hellberg, vice ordförande

UNI-Europa ICTS

Styrkommitté Peter Hellberg, ordförande

UNI-Norden ICTS

Styrkommitté Peter Hellberg, ordförande

UNI Europa Handels

Styrkommitté Peter Hellberg, suppleant

Nordiska Handels

Arbetsutskott Peter Hellberg, ledamot

IndustriALL Global

Styrelse Martin Linder, observatör
(med närvaro- och yttranderätt genom
ordförandeskapet i Tjänstemannakommittén)

IndustriALL Global

Tjänstemanna-
kommittén Martin Linder, ordförande

IndustriALL Europe

Styrelse Martin Linder, ledamot
Ulrika Johansson, suppleant
Marina Åman, ledamot
Carin Hallerström, suppleant

IndustriALL Europe

Tjänstemanna-
kommittén Marina Åman, ordförande

Industrianställda i Norden

Styrelse Martin Linder, ledamot
Ulrika Johansson, suppleant

NTF

Styrelse Martin Johansson, ledamot

Löner och arvoden 2018

Ordinarie ledamot förbundsstyrelsen	Arvode: 68 750 kr/år (inkluderar övriga arvoden inom Unionen samt förmåner)
Suppleant förbundsstyrelsen	Arvode: 68 750 kr/år (inkluderar övriga arvoden inom Unionen samt förmåner)
Förbundsordförande Martin Linder	Lön: 109 395 kr/mån (inkluderar förtroendearbetstid och övriga arvoden inom Unionen samt förmåner)
1:e vice ordförande Peter Hellberg	Lön: 92 216 kr/mån (inkluderar förtroendearbetstid och övriga arvoden inom Unionen samt förmåner)
2:e vice ordförande Marina Åman	Lön: 86 375 kr/mån (inkluderar förtroendearbetstid och övriga arvoden inom Unionen samt förmåner)
Revisor ordinarie	Arvode: 46 875 kr/år
Revisor suppleant	Arvode: 46 875 kr/år
Valberedning ordförande	Arvode: 46 875 kr/år
Valberedning ledamot	Arvode: 37 500 kr/år
Valberedning suppleant	Arvode: 37 500 kr/år
T f Kanslichef Per-Erik Djärf	Lön: 97 514 kr/mån perioden 1/1–14/6 som t f KC
Kanslichef Therese Svanström	Lön: 120 120 kr/mån (KC från 15/6 2018)

I vissa externa styrelser som Unionen har representanter i utbetalas också arvoden. Presidiets och kanslichefens styrelsearvoden för externa uppdrag 2018:

Ordförande Martin Linder	Alecta Finansutskottet: 64 500 kr/år Alecta styrelsen - ledamot: 125 750 kr/år
1:e vice ordförande Peter Hellberg	Tredje AP-fonden: 30 125 kr/år PTK:s Utbildningsstiftelse 40 000 kr/år
2:e vice ordförande Marina Åman	AFA försäkring: – 69 480 kr/år
Kanslichef	Inga sådana uppdrag

Förbundsstyrelsen

Bakre raden från vänster

Kristina Fanberg,
Personalrepresentant

Helena Ahrén

Björn Ekblom,
Eltel Networks Infranet AB

Stefan Carlsson,
Telia Sverige AB

Mikael Hansson,
AstraZeneca AB R&D

Pamela Valenzuela Silva,
Suppleant, Randstad

Martin Linder
Förbundsordförande

Theres Sysimetsä,
Backa.org

Hans Lindau,
Ellos AB

Främre raden från vänster

Peter Hellberg,
Förste vice ordförande

Peter Skånberg,
Personalrepresentant suppleant

Ulf Olsson,
Personalrepresentant

Ulrika Johansson,
Gestamp HardTech AB

Victoria Kirchoff,
Egmont Publishing AB

Martin Johansson,
SAS Ground Handling Sweden AB

Marina Åman,
Andre vice ordförande

Gun Karlsson,
Sveriges Television

Elisabeth Berglund,
Personalrepresentant, suppleant

På bilden saknas

Kim Bodén,
Suppleant, Boliden Rönnskär,
(januari–augusti 2018)

Unionens ledningsgrupp

Överst från vänster till höger

Therese Svanström
Kanslichef

Niklas Hjert
Verksamhetschef Bättre arbetsliv
och arbetsmarknad samt Förhandlingschef

Per-Erik Djärf
Regionchefernas chef/Biträdande kanslichef

Anna Bergqvist
Sektionschef (HR-sektionen)

Catharina Ströyer
Sektionschef (ekonomisektionen)

Fredrik Nilsson
Verksamhetschef Starkare kraft

Anna Jormin
Verksamhetschef Bättre medlemskap

Leif Nicklagård
Förbundssekreterare

Ulrika Lyth
Kommunikationschef

Katarina Björk
Verksamhetschef
Utvecklande organisation
och stf Kanslichef

Några vanliga organisationsförkortningar

ETF	Europeiska transportarbetarfederationen
IndustriALL European Trade Union	Europeisk facklig federation inom industrisektorn
IndustriALL, Global Union	Internationell facklig federation inom industrisektorn
NTF	Nordiska transportarbetarfederationen
PTK	Förhandlings- och samverkansrådet PTK
UNI	Union Network International
UNI-P&M	Professionals and Managers (Högre tjänstemän)
UNI-ICTS	Information, communication, technology and services industry
EWC	European Works Council
TCO	Tjänstemännens centralorganisation

Tnr: 3041-1

ISBN: 978-91-7391-471-0

Upplaga: Print on demand

Form & produktion: Unionen

Tryck: Unionen, Stockholm april 2019

Foto: Aida Chehrehgosha, Anna-Lena Jaktlund,

Camilla Svensk, Alex Giacomini, Patrik Nyberg,

Camilla Lindqvist, Petra Dahlström, Madeleine Johnson

UNIONEN